

Fylkesmannen i Finnmark
Finnmárkku fylkkamánni

Miljøvernavdelingen

Forvaltningsplan for Slettnes naturreservat

Gamvik kommune, Finnmark

Forvaltningsplan for Slettnes naturreservat

Forsidebilder

Øverst til venstre: Slettnes naturreservat med Slettnes fyr. Foto: Jan Erik Knutsen / Fylkesmannen i Finnmark

Midten venstre: Bølger og Krykkje i flukt. Foto: John Larsen

Nederst til venstre: Kystsletten i Slettnes naturreservat Foto: Jørgen Remmen / Fylkesmannen i Finnmark

Bilder i høyre kolonne, fra øverst til nederst:

Tyvjo Foto: Bjørnar Strøm-Hågensen / Fylkesmannen i Finnmark

Svømmesnipe Foto: Tormod Amundsen / www.biotope.no

Myrsnipe Foto: John Larsen

Fotefar mot Nord Foto: Bjørnar Strøm-Hågensen / Fylkesmannen i Finnmark

Natursti Foto: Bjørnar Strøm-Hågensen / Fylkesmannen i Finnmark

Baksidebilde

Slettnes Naturreservat. Foto: Jan Erik Knutsen / Fylkesmannen i Finnmark

Slettnes fyr. Foto: Gabi Reichert

Fylkesmannen i Finnmark Statens hus 9815 VADSØ www.fylkesmannen.no	FMFI Rapport nr.: 2014:5
	ISSN 0800 - 2118
	Dato: 6.5. 2014
Tittel: FORVALTNINGSPLAN FOR SLETTNES NATURRESERVAT	
Forfattere: Bjørnar Strøm-Hågensen og Jørgen Remmen, Fylkesmannen i Finnmark	
Godkjenningsvedtak: Godkjenningsvedtak fattet av Miljødirektoratet den 21.3.2014.	
Oppsummering: Slettnes naturreservat ble opprettet 7. november 1996. Formålet med vernet er å bevare ett særpreget, lavtliggende strand og heilandskap på ytterkysten av Finnmark. Flere vann og partier med myr og vierkratt utgjør hekke- og rasteplass for flere vade- og andefuglarter. I Slettnes naturreservat finner vi en særegen kystslette med flere vann og partier med myr og vierkratt. Som følge av geologien i området har vegetasjonen et betydelig innslag av kalk- krevende plantearter. Det er stedvis svært rikt plantedekke, spesielt ved elver, bekkesig og rundt enkelte vann. Vegetasjonen er kortvokst som følge av ekstrem vindpåvirkning i det værharde området. Mer frodig vegetasjon reiser seg i kløfter og søkk beskyttet av vær og vind. 96 arter har blitt observert regelmessig på Slettnes, hvorav 53 hekker årlig. I tillegg er det 10 arter som har hekket eller som hekker mer uregelmessig. Det hekker årlig rundt 20 våtmarksarter på Slettnes, blant andre storlom, smålom, andefugl og måkefugl. Samlet gir alle våtmarksartene en hekketetthet på over 120 par/km ² . I tillegg kommer flere hekkende arter av spurvefugl. Tema som tas opp i forvaltningsplanen er blant annet naturgeografi, natur og kulturhistorie, naturverdier og reindrift. Forvaltningsplanen trekker opp utfordringer og retningslinjer for forvaltningen av området knyttet til disse og andre temaer. Med denne forvaltningsplanen styrkes fokuset på området verneverdier, og brukerinteressene sikres en forutsigbar forvaltning. Forvaltningsplanen med tilhørende bevaringsmål bør revideres hvert 5. år og minst hvert 10.	
Emneord: Naturvern, forvaltningsmål, bevaringsmål, naturreservat, fugl, våtmark	

Forord

Fylkesmannen i Finnmark er forvaltningsmyndighet for Slettnes naturreservat. Verneforskriften gjør rede for formålet med vernet og hvilke regler som gjelder for ulike typer aktiviteter. Verneforskriften er kortfattet og gir et visst rom for skjønn, slik at det er behov for utdypning og konkretisering av enkelte bestemmelser. I den praktiske og daglige forvaltningen av verneområdet er det derfor behov for en forvaltningsplan som utdyper og konkretiserer verneforskriften.

I 2007 ble en prosjektplan utarbeidet for å håndtere problemstillingene rundt økende turisme på Slettnes. Prosjektplanen "Tilrettelegging for turisme som ivaretar naturverdiene på Slettnes, Gamvik kommune" ble til gjennom et samarbeid mellom Gamvik kommune og Fylkesmannen i Finnmark. Planens formål var å tilrettelegge for besøk i Slettnes naturreservat, samtidig som natur- og kulturverdiene skulle ivaretas. Det var et sterkt fokus på at den økende turiststrømmen ikke skulle medføre økt slitasje på terreng og kulturminner eller økt forstyrrelse på fuglelivet. Planen førte til at en rekke tiltak ble gjennomført.

Forvaltningsplanen skal ha et bredere perspektiv enn prosjektplanen fra 2007. En forvaltningsplan skal gi økt forutsigbarhet for rettighetshavere og brukere i spørsmål knyttet til forvaltningen av verneområdet, samt være et praktisk hjelpemiddel til å ivareta verneformålet. Forvaltningsplanen omtaler brukerinteresser som berøres av verneforskriften, og redegjør mer detaljert enn verneforskriften for hvordan ulike forvaltningsmessige problemstillinger skal håndteres. Planen er ikke juridisk bindende, og bør revideres med jevne mellomrom.

Det er viktig å merke seg at forvaltningsplanen ikke kan åpne opp for tiltak eller aktiviteter ut over rammene som verneforskriften setter. Forvaltningsplanen kan heller ikke innføre strengere restriksjoner enn det verneforskriften tilsier.

Ved oppstart av arbeidet ble alle som var interessert invitert til å være med i en referansegruppe. Referansegruppa har bestått av Gamvik museum v/ Torstein Johnsrud, kystverket v/ Arve Andersen og Hilde Andresen, Gamvik kommune v/ Svein Tønnesen, Finnmark fylkeskommune v/ Jan Ingolf Kleppe, "Tursti for alle" v/ Torfinn Vassvik, SNO v/ Kåre Grip, NINA v/ Karl-Birger Strann og flere andre frivillige interesserte.

Forvaltningsplanen har vært til faglig gjennomgang hos Miljødirektoratet før den ble sendt på høring. Etter dette har Miljødirektoratet godkjent den endelige planen.

Takk til referansegruppa og andre interesserte som har kommet med innspill og uttalelser til arbeidet.

Vadsø, 6.5.2014

Bente Christiansen
fylkesmiljøvernsjef

Innhold

1	Innledning	2
1.1	Slettnes naturreservat	2
1.2	Ramsarkonvensjonen.....	3
1.3	Verneforskriften.....	4
1.4	Sentrale prinsipper	4
2	Områdebeskrivelse	6
2.1	Naturgeografi	6
2.2	Naturfaglige verdier	8
2.3	Kulturminner.....	13
2.4	Forvaltningsmål.....	15
2.5	Bevaringsmål	15
3	Brukerinteresser	17
3.1	Motorferdsel, bygg og inngrep.....	17
3.2	Turisme og lokal bruk	20
3.3	Forskning og undervisning	22
3.4	Reindrift.....	23
4	Forvaltningsoppgaver	24
4.1	Tiltak og tilrettelegging	24
4.2	Naturovervåkning	24
4.3	Formidling	25
4.4	Oppsyn.....	26
5	Saksbehandling	27
5.1	Generelle retningslinjer	27
5.2	Klagebehandling	27
5.3	Forholdet til naturmangfoldloven	27
5.4	Forholdet til andre lover.....	27
5.5	Forholdet til kulturminnemyndigheten.....	28
5.6	Adresseliste berørte interesser.....	29
6	Referanser	30
	Nettsteder og databaser	31

Vedlegg 1: Verneforskrift

Vedlegg 2: Naturmangfoldloven kapittel II og § 48

Vedlegg 3: Tiltaksliste

Vedlegg 4: Estimerte kostnader på tiltak

Vedlegg 5: Fugler i Slettnes naturreservat

Vedlegg 6: Eiendommer og grunneiere

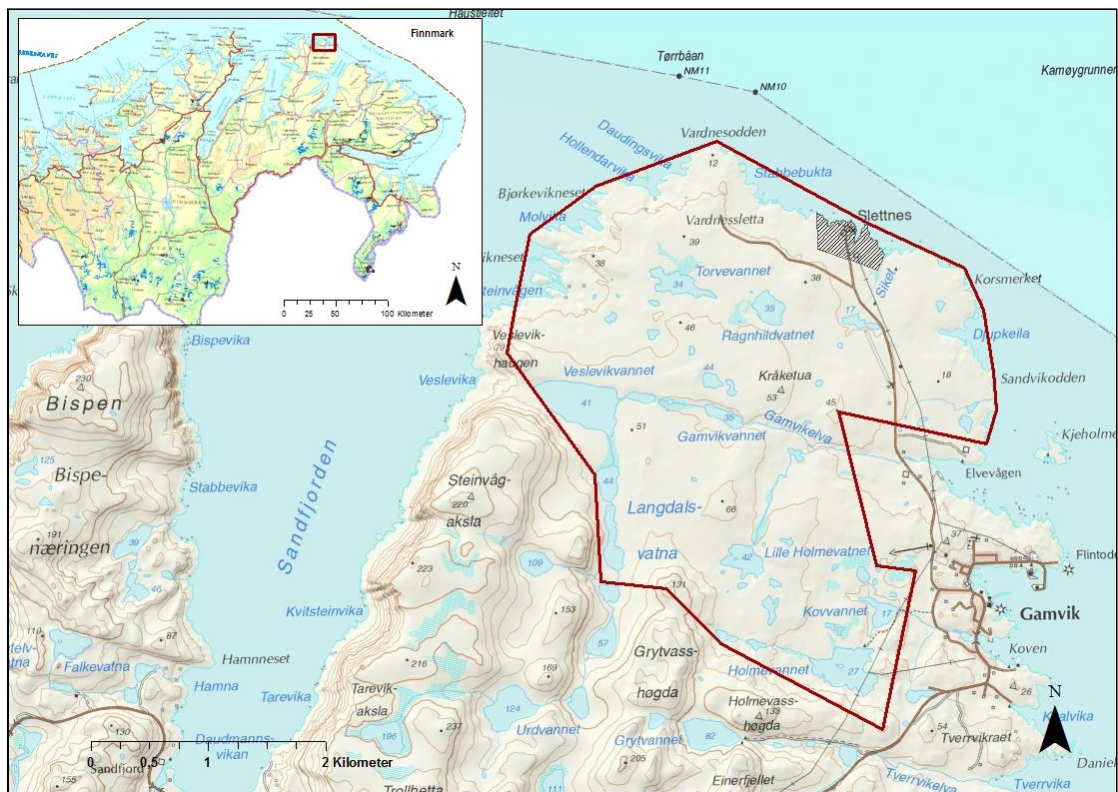
Vedlegg 7: Infoplakatene til naturstien

1 Innledning

1.1 Slettnes naturreservat

Slettnes var opprinnelig en del av verneplan for strandområder i Finnmark. Utkast til verneplanen ble utarbeidet av Fylkesmannen i Finnmark i 1985. I 1991 ble området tatt ut av denne verneplanen som følge av planer om en LORAN-C stasjon på Slettnes.¹ Man gikk siden bort fra planene om å plassere stasjonen her, og regjeringen kunne 7. november 1996 opprette Slettnes naturreservat i Gamvik kommune. Slettnes ble vernet etter naturvernloven av 19. juni 1970.

Slettnes naturreservat ligger ytterst på Nordkynhalvøya / Corgasnjarga, vest og nordvest for tettstedet Gamvik, og består av ei kystslette med ett egenartet strand- og heilandskap. Reservatets areal er 12 km².

Kartet viser Slettnes naturreservat innenfor den røde grensen, på Nordkynhalvøya i Gamvik kommune. Kystverkets eiendom (skravert) er fredet etter kulturminnelovens § 19.

Området har stor betydning som hekke- og rasteområde for en rekke arter av våtmarks fugl, og er regnet som et av de viktigste hekkeområdene for vadere i Skandinavia, samt Norges beste trekklokalitet for arktiske vannfugler. Slettnes naturreservat fikk Ramsar-status i 2002.

I kommuneplanens arealdel er Slettnes naturreservat båndlagt etter lov om naturvern.

Naturmangfoldloven § 37 beskriver hvilke områder som kan vernes som naturreservat. Disse områdene inneholder, truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype eller på annen måte har en særlig betydning for naturmangfoldet. Naturreservat er den strengeste formen for områdevern etter naturmangfoldloven.

¹ LORAN C (*Long Range Navigation*) er opprinnelig et amerikansk radionavigasjonssystem som bruker signaler fra to eller flere stasjoner for å finne posisjonen til et fartøy eller fly.

1.2 Ramsarkonvensjonen

Ramsarkonvensjonen trådte i kraft 21. desember 1975 med formål å beskytte våtmarksområder generelt og leveområder for vannfugl spesielt. Etter hvert har målsetningen blitt utvidet, og omfatter i dag ivaretagelse av våtmarker både som leveområde for flora og fauna, og som viktig naturressurs for mange mennesker. Miljødirektoratet er norsk vitenskaps- og forvaltningsmyndighet for konvensjonen.

Konvensjonen har i dag tre hovedpilarer:

- å forvalte internasjonalt viktige våtmarksområder (Ramsarområder) slik at deres økologiske funksjoner opprettholdes
- å sørge for fornuftig, bærekraftig bruk av våtmarksområder i forvaltning og arealplanlegging, herunder bl.a. kartlegge og gjennomføre verneplaner for våtmarker
- deltagelse i internasjonalt samarbeid om våtmarksområder – for eksempel bistandssamarbeid

6. august 2002 ble Slettnes naturreservat anerkjent som et spesielt viktig våtmarksområde gjennom Ramsarkonvensjonen. Slettnes naturreservat oppfyller følgende kriterier:

1. Et arktisk våtmarksområde hvor myr og flere vann dominerer, noe som gjør at området har et uvanlig rikt fugleliv. Området er en sjelden, lavtliggende kystslette som ligger ekstremt langt nord i Europa. Det er lite lavtliggende kystsletter igjen i Finnmark.
2. Av viktige observerte rødlistede arter kan brushane (VU), stellerand (VU), sanglerke (VU), stjertand (NT), sædgås (VU), sanglerke (VU), fiskemåke (NT) og svartand (NT) nevnes. Det er et observasjonspunkt ved fyret, med utsikt nordover mot havet (utenfor reservatet). Herfra har man observert et høyt antall av de tidligere nevnte artene, samt flere observasjoner av over 100 000 krykkje (EN) og over 10 000 lundefugl (VU). Rødlistekategorier² er hentet fra Norsk rødliste for arter 2010.
3. Noen fuglearter forekommer i uvanlig høyt antall, for eksempel kolonier (ca. 300 par) med tyvjo (en karakterart for den biogeografiske regionen), noe som sannsynligvis er den største kolonien i Norge.
4. Området er et rikt hekke- og rasteområde for et stort antall fuglearter, og er regnet som et av de viktigste hekkeområdene for vadere i Skandinavia. Vanligst hekkende er heilo (25-35 par), myrsnipe (> 60 par), dvergsnipe (10-100 par), svømmesnipe (30-50 par), brushane (VU) (40-60 par), småspove (15-20 par) og steinvender (48-55 par). Vi finner også storlom (NT) her. Rødlistekategorier er hentet fra Norsk rødliste for arter 2010.

Norge har forpliktet seg til å sikre den økologiske funksjonen til de 51 Ramsarområdene sine gjennom bærekraftig forvaltning som bygger på beste tilgjengelige kunnskap om områdenes verdier og tålegrenser.

Forvaltningsplaner skal utarbeides for samtlige områder, og kontroll og overvåking skal gjennomføres inne i områdene og i tilgrensende influensarealer og buffersoner. Hvert tredje år rapporterer medlemslandene til Ramsarkonvensjonen om status for de utpekte Ramsarområdene. Videre er det krav om løpende rapportering ved eventuell risiko for endringer i økologisk karakter, tilstand eller status i Ramsarområdene.

² Rødlistekategorier: VU = sårbar, NT = nær truet, EN = sterkt truet og CR = kritisk truet

1.3 Verneforskriften

Ved opprettelse av et verneområde vedtas en verneforskrift. Verneforskriften gjør rede for formålet med verneområdet. Verneformålet er retningsgivende for den videre forvaltningen av området.

Verneforskriften for Slettnes naturreservat beskriver i kapittel IV og V hvilke regler som gjelder for ulike typer tiltak og aktiviteter. Noen tiltak og aktiviteter krever skriftlig tillatelse fra Fylkesmannen i Finnmark. Disse er beskrevet i verneforskriften kapittel VI. Fylkesmannen kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene utover tiltak og aktiviteter beskrevet i kapittel VI i verneforskriften.

Formålet med opprettelsen av Slettnes naturreservat er å bevare ett særpreget, lavtliggende strand- og heilandskap på ytterkysten, med flere vann og partier med myr og vierkratt som utgjør hekke- og rasteplass for flere vade- og andefuglarter.

1.4 Sentrale prinsipper

Retningslinjer for forvaltningsplanarbeidet

Det er verneforskriften for Slettnes naturreservat som er rammen for forvaltningsplanarbeidet og eventuelle tiltak som igangsettes, supplert av blant annet naturmangfoldloven, jf. naturmangfoldlovens § 77 (overgangsbestemmelser). I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 – 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Prinsippene kommer også til anvendelse ved utarbeidelse av forvaltningsplaner, og det skal fremgå av planen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt. Forvaltningsmålene i lovens §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Kunnskapsgrunnlaget (§ 8) for denne forvaltningsplanen kommer fra en rekke skriftlige kilder oppgitt i referanselista, samt erfaringsbasert kunnskap fra Statens naturoppsyn og de lokale brukere av området. Kravet til kunnskapsgrunnlaget vil, både når det gjelder vitenskapelig og erfaringsbasert kunnskap, som hovedregel være oppfylt dersom det tas i bruk kunnskap som allerede finnes og som er tilgjengelig.

Når det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger skal føre – var – prinsippet (§ 9) brukes i forvaltningen. Denne tar sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Ved vurdering av § 9 må det legges vekt på om man vet nok om landskap, økosystemer, naturtyper og arter, og hvilke virkninger det omsøkte tiltaket kan ha for disse. Det skal også vurderes om tiltak vil medføre alvorlig eller irreversibel skade på landskap, økosystemer, naturtyper og arter.

Prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10) ligger bak alle vurderinger om tiltak og tilrettelegging i denne forvaltningsplanen. Forvaltningsplanen beskriver tidligere og nåværende bruk, og dette kan gjøre det lettere å vurdere den samlede belastningen som påvirker naturmiljøet i konkrete saker.

Prinsippet om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11) får ikke særlig betydning, ettersom verneforskriften allerede legger begrensninger på hvilke tiltak som kan gjennomføres. Prinsippet kan benyttes til å sette vilkår i dispensasjonssaker hvor aktiviteter kan skade naturmiljøet.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§ 12) er til for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet. Det skal tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater. Driftsmetoder omfatter tidspunkt for aktivitet, redskapsbruk og avbøtende tiltak mens teknikk kan dreie seg om innsatsfaktorer. Lokalisering er viktig, man velger en trasé eller lokalitet som medfører minst mulig skade på leveområder til truede og viktige arter. Det er løsningen som samlet sett gir de beste samfunnsmessige løsningene, som skal velges, noen ganger vil viktige samfunnsinteresser veie tyngre enn hensynet til naturmangfoldet. Men man bør som utgangspunkt velge den løsningen som er best for naturen.

Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor de restriksjoner som følger av verneforskriften. Fylkesmannen vurderer det slik at utarbeidelse og oppfølging av denne forvaltningsplanen vil være positivt for naturtypene, økosystemet og artene i Slettnes naturreservat.

2 Områdebeskrivelse

2.1 Naturgeografi

For 20 000 år siden lå Slettnes gjemt under en tykk innlandsbre. 7000 år senere startet issmeltinga. Det enorme trykket fra isbreen ble frigjort, og landet begynte gradvis å heve seg. Vi ser spor fra landhevinga i strandterrasser og strandvoller med ulik høyde over havet.

I Slettnes naturreservat finner vi en særegen kystslette med flere vann og partier med myr og vierkratt. Fra sjøen stiger terrenget opp til den flate sletta 30-50 meter over havet, og landskapet skiller seg ut fra resten av Nordkynhalvøyas fjellterreng og klippekyst. I sørenden av reservatet går reservatgrensa over noen høydedrag. Den høyeste toppen er 131 meter over havet. Landskapet er ellers flatt.

Ned mot sjøen kommer berggrunnen med vertikalt stilte lagrekker fram i dagen, noe som gir et sterkt forrevet terreng i strandsonen. Flere velutviklede strandvoller ligger på rekke og rad oppover skråningene. Berggrunnen består hovedsakelig av sedimentære bergarter som sandstein og fyllitt (glimmerskifer). I enkelte områder finner vi banker med skjellsand.

Slettnes naturreservat, med Slettnes fyrstasjon i bakgrunnen. Foto: Bjørnar Strøm-Hågensen / Fylkesmannen i Finnmark

Vannarealet i Slettnes naturreservat utgjør 11,5 % av det totale arealet. Landarealene består av jorddekt fastmark (50,6 %), grunnlendt mark (31,5 %) og myr (5,9 %). I tillegg er det små arealer med fjell i dagen (0,2 %), blokkdekt mark (0,1 %) og opparbeidet areal (0,1 %).

Klimaet på Slettnes er relativt stabilt med normaltemperatur på - 4.4° C i januar og 9.3 ° C i juli. Årlig nedbørsmengde ligger på omtrent 1500 mm.

Grunneiere

Mesteparten av grunnen i området tilhører Finnmarkseiendommen, anslagsvis over 75 %. Naturreservatet berører flere andre eiendommer, i tillegg til en del fester. Eiendommen 5/223 gjelder veien ut til fyret og ut til Vardnesodden.

Staten ved Kystverket er grunneier på eiendommen 5/43 som er selve fyret. Denne eiendommen er fredet etter kulturminneloven § 19. Tiltak krever tillatelse fra fylkeskommunen etter kulturminneloven, i tillegg til tillatelse fra grunneiere.

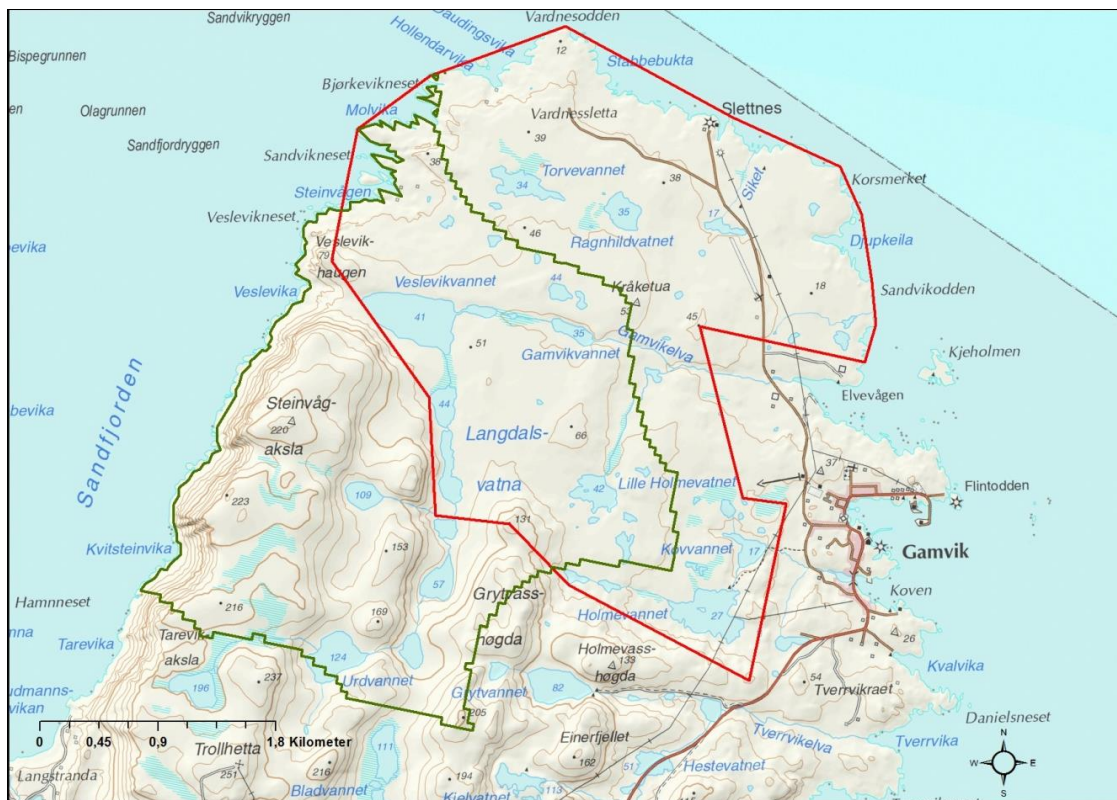
Flere eiendommer er helt eller delvis uten hjemmelshaver. Disse er 5/11, 5/19, 5/22, 5/28, 5/33, 5/34, 5/37, 5/41, 5/61 og 5/68. Eiendommen 5/31 står i verneforskriften som berørt eiendom, men den ligger utenfor reservatet i Tverrvika. Den er således utelatt fra oversikten over eiendommer og grunneiere som er gitt i vedlegg 6.

Inngrep

I reservatet er det flere inngrep av større eller mindre karakter. Blant annet er det i reservatet kommunal vei, parkeringsplasser, bygninger, nedlagt rullebane for ambulansely, grus- / løsmasseuttak, stier, skilt, kjørespor og Slettnes fyrstasjon. Det går også en skuterløype gjennom reservatet.

INON (Inngrepsfri natur i Norge)

Området sør for Torvevann og Ragnhildvann karakteriseres som et inngrepsfritt naturområde (INON). Det vil si et område som ligger mer enn en kilometer fra tyngre tekniske inngrep³.

Kartet viser INON-området med grønn strek. Slettnes naturreservats grenser er røde.

³ Med tyngre tekniske inngrep menes blant annet offentlige veier, traktorveier med lengde over 50 meter, godkjent barmarksløype og / eller kraftlinjer over 33 kv spenning.

2.2 Naturfaglige verdier

Våtmark og vegetasjon

I naturreservatet ligger det flere større og mindre vann omgitt av dvergbjørk og kreklingheier, en del fuktheier og mindre jordvannsmyrer. Myrene preges av oppfrysningstuer og har innslag av grasmyrer som drenerer ned mot enkelte av vannene. Her går myrene ofte over i et vegetasjonsbelte av elvesnelle og nordlandsstarr.

Som følge av geologien i området har vegetasjonen et betydelig innslag av kalk- krevende plantearter. Det er stedvis svært rikt plantedekke, spesielt ved elver, bekkesig og rundt enkelte vann. Vegetasjonen er kortvokst som følge av ekstrem vindpåvirkning i det værharde området. Mer frodig vegetasjon reiser seg i kløfter og søkk beskyttet av vær og vind. På slike plasser finner vi stedvis vierkratt.

Noen av de mest dominerende plantene er fjellsmelle, rødsildre, reinrose, flere starr-arter, lyng, moser og lav. Langs bekkesidene vokser det tette bestander med sibirgressløk. I tillegg vokser nyserota over store deler av Slettnes. Denne storvokste arten som tilhører liljefamilien skiller seg ut fra resten av vegetasjonen i området ved at den kan bli opp til en meter høy.

Fugleliv

96 arter har blitt observert regelmessig på Slettnes, hvorav 53 hekker årlig. I tillegg er det ti arter som har hekket eller som hekker mer uregelmessig. Det er påvist 16 hekkende arter vadefugl, med 220 reir pr. år i gjennomsnitt. Det er beregnet hekketetthet for vadefugl på 18,3 par/km². Det totale antallet hekkende par vadefugl på Slettnes er sannsynligvis høyere enn det som er påvist, trolig mellom 250 og 300 par.

Tettheten av hekkende vadefugl ligger noe over det som ble funnet i nordøstlige deler av Grønland i perioden 1969 – 1975. Her ble det i toppåret funnet 16,6 par/km². Andre undersøkelser fra sørlige deler av Canada og Alaska har funnet tettheter på mellom 75 og 500 par/km², men i betydeligere rikere vegetasjon enn på Slettnes. Hekketetthet av vadefugl på Svalbard ligger mellom 1 og 3 par/km², og på Frans Josefs land ble det kun funnet 12 – 14 par på 420 km², som gir hekketetthet på 0,03 par/km².

Det hekker årlig rundt 20 våtmarksarter på Slettnes, blant andre storlom, smålom, andefugl og måkefugl. Samlet gir alle våtmarksartene en hekketetthet på over 120 par/km². I tillegg kommer flere hekkende arter av spurvefugl.

Lom, ender og gjess

Bestandene av storlom og smålom synes å være stabil med regelmessige hekkinger. Ved tellingen i 2012 var bestandene litt lavere enn gjennomsnittet for perioden 1989 – 2011 da den var på åtte og 12 hekkende par, med henholdsvis fire og ti hekkende par.

Storlom. Foto: John Larsen

Smålom. Foto: Jørgen Remmen

Stokkand er en vanlig men spredt hekkefugl i de mest vegetasjonsrike områdene i reservatet, mens stjertanda hekker ved en rekke vann i reservatet. Brunakke, krikkand, toppand og skjeand er fåtallige og spredte hekkefugler på Slettnes, men observeres årlig hekkende. Svartanda er en vanlig hekkefugl med anslagsvis ti hekkende par i snitt. I 2012 ble det påvist fem hekkende par svartand.

Ærfugl er den som er mest vanlig i reservatet med variasjoner mellom 45 og 110 hekkende par. Men etter 2000 har bestanden gått noe ned. Havelle er også relativt vanlig og hekker med 20 – 30 par ved de fleste vannene i reservatet. Siland hekker årlig, men er fåtallig med to til fire hekkende par.

Ærfugl. Foto: John Larsen

Havelle. Foto: John Larsen

Sædgås sees regelmessig under vårtrekket, arten er ikke påvist hekkende i reservatet siden 1993. Dverggås har bare blitt observert enkelte ganger. Grågås observeres trekkende årlig og siden 1996 har grågåsa vært påvist hekkende hvert år, to par hekket i 2012.

Rovfugl

Havørn hekker noen kilometer utenfor reservatet og sees sjelden i reservatet, men kan observeres utenfor kysten på trekk. Fjellvåk hekker årlig like utenfor reservatgrensa, og hekkebestanden varierer i takt med smågnagerbestanden. Jaktfalk og vandrefalk bruker Slettnes som jaktområde. Dvergfalk er funnet hekkende rett utenfor reservatgrensa.

Fjellvåk. Foto: John Larsen

Jaktfalk. Foto: John Larsen

Vadefugl

Mellom seks og ti par tjeld hekker spredt men regelmessig i reservatet. Tellingene i 2012 påviste syv hekkende par innenfor reservatet. Sandlo er en vanlig hekkefugl med hekkebestand på 15 - 20 par. Boltit er en vanlig hekkefugl lenger inn på Nordkynhalvøya, men noen par hekker uregelmessig i de øvre, karrigere delene av reservatet. Heilo er vanlig og det hekker minst 30 par i reservatet.

Tjeld. Foto: John Larsen.

Heilo. Foto: Fylkesmannen i Finnmark

Steinvender hekker regelmessig og finnes spredt over hele reservatet. Mange par hekker i tilknytning til ternekoloniene, fraværet av terner i 2012 resulterte nok i noe lavere antall hekkinger enn gjennomsnittlig. Fjæreplytt er en fåtallig men regelmessig hekkefugl i lag med rødstilken. Storspove var hekkende frem i reservatet fram til 1993 men er etter dette ikke påvist hekkende, men er vanlig på Nordkynhalvøya. Småspove var i perioden 1989 – 2011 en av de vanligste vadefuglene på Slettnes, men i 2012 ble det kun påvist seks hekkende par. Det er usikkert om dette er et utslag av årlig variasjon eller en reell nedgang i bestanden.

Fjæreplytt. Foto: John Larsen

Storspove. Foto: John Larsen

Dvergsnipe er en karakterart for Slettnes, men antall hekkende par varierer sterkt mellom år. Temmincksnipe sees med jevne mellomrom men hekker ikke regelmessig på Slettnes, i 2012 ble det påvist ett individ på samme plass over lengre tid slik at denne kan muligens ha hekket da. Myrsnipe er den vanligste vadefuglarten hekkende på Slettnes, med rundt 60 par. Brushane er en annen sentral vadefugl på Slettnes, og det er talt 20-30 hekkende par hver sesong. Etter en tilbakegang utover 2000-tallet med kun få par er det nå en positiv utvikling med 13 par hekkende i 2012.

Enkeltbekkasin er anslått til å hekke med ti til 20 par. Svømmesnipa er vanlig over hele Slettnes, og har en hekkebestand på mellom 30 - 50 reir. Svømmesnipa er polyandrisk, noe som betyr at hannen ruger på reir. Hunnen kan få nye kull med flere hanner og derfor oppgis antall reir og ikke par som for de andre artene.

Måkefugl

Tyvjo er en synlig art og hekker med over 300 par spredt over hele området. I tillegg observeres et stort antall ungfugl. I 2012 hekket det kun 60 par. Dette antas å skyldes lite mat i havet utenfor Slettnes. Storjo etablerte seg som hekkefugl på Slettnes på midten av 2000- tallet.

Fiskemåke hekker spredt over hele Slettnes, med mellom 100 og 120 par. Gråmåke og svartbak hekker med et titalls par hver i reservatet men på Kjeholmen øst for reservatgrensa hekker flere hundre par. Krykkja hekker utenfor reservatet men kan observeres i en rekke vann på Slettnes.

Rødnebbterne har rundt 20 kolonier på Slettnes, og det hekker til sammen mellom 1000 og 1500 par. De største koloniene er på rundt 300 par. I 2012 ble det ikke påvist ett eneste hekkende par, noe som antas skyldes lite mat i havet. Makrellterna er observert men ikke påvist hekkende på Slettnes.

Rødnebbterne. Foto: Pål Anders Martinussen.

Krykkje. Foto: John Larsen

Ugler

Jordugla hekker regelmessig på Slettnes med over ti par i toppår. Snøugle hekket på Slettnes i 1988, men er ikke påvist hekkende senere. Et titalls fugl kan i enkelte år streife rundt på Nordkynhalvøya, eller hekke når lemenbestanden tillater det.

Spurvefugl

Snøspurv og steinskvett er blant de mest tallrike og mest synlige spurvefuglene på Slettnes. Mellom 50-100 par snøspurv, og 40-50 par steinskvett hekker vanligvis her. Men i 2012 ble det kun påvist henholdsvis 12 og 13 hekkende par i reservatet. Lappspurv hekker også årlig i reservatet med 20 – 30 par.

Lappspurv. Foto: Tormod Amundsen / biotope.no.

Snøspurv. Foto: John Larsen

Gråtrost og rødvingetrost hekker regelmessig over store deler av Slettnes. Fjellerke er det kun observert enkeltindivider av. Sanglerke var en vanlig hekkefugl med ti par årlig, men i 2012 ble det kun påvist fem hekkende par her. Lappipelerke og heippielerke er tallrikt hekkende spurvefugler på Slettnes med henholdsvis 40 og 20 hekkende par i 2012. Blåstrupe kan hekke spredt og i 2012 ble det påvist 3 hekkende par av sivspurv.

Pattedyr

Havert er vanlig rundt Nordkynhalvøya, og kan sees på land på hvileplasser. Det er ikke uvanlig med 50-100 individer på Grunnboan ved Slettnes fyr i løpet av sommeren, spesielt august.

Av landlevende pattedyr er det påvist et leveområde for oter i Steinvågen, samt at rødreven har etablert hi i de mest sentrale delene av reservatet.

Oter. Foto: Per Jordhøy / NINA

Fisk

Det finnes både ørret og røye i vannene og i Gamvikelva. I enkelte vann kan man også finne stingsild.

Edderkopper

Det er funnet 4 familier av edderkopper på Slettnes: Hjulspinnere (Araneidae), Ulvedderkopper (Lycosidae), Dvergedderkopper (Linyphiidae) og Kamfotedderkopper (Theridiidae). Til sammen utgjør de 19 arter, hvorav 1 av disse er en ny art for Norge, *Erigone psychrophila*.

2.3 Kulturminner

Slettnes fyrstasjon

Slettnes fyrstasjon ligger tre kilometer nord for Gamvik og er verdens nordligste fastlandsfyr. Fyrstasjonen eies av Kystverket, som er ansvarlig for driften av den aktive navigasjonsinstallasjonen. De bygningene som det ikke er behov for, er utleid til Gamvik kommune. Kommunen har en driftsavtale med Gamvik museum. I 1998 ble Slettnes fyrstasjon og kystverkets eiendom fredet av riksantikvaren.

Slettnes fyrstasjon. Foto: Jan Erik Knutsen / Fylkesmannen i Finnmark

Slettnes fyrstasjon ble satt i drift i årene 1904-05. Høsten 1944 ble fyrstasjonen sprengt og brent ned av tyskerne, men to tredjedeler av tårnet til det robuste støpejernsfyret stod igjen. Gjenoppbyggingen startet allerede året etter.

Den nye stasjonen ble tegnet av arkitektene Blakstad og Munthe-Kaas. Det spesielle ved Slettnes fyrstasjon er at den gir uttrykk for det tidsskillet da Blakstad og Munthe-Kaas vendte seg bort fra funksjonalismen og rettet blikket mot en mer moderne form for ny-klassisisme. Maskinhuset har en funksjonalistisk stil, mens boligenhetenes tre- og etternittbekledning representerer ny-klassisismen.

Bygningsmassens planløsning speiler datidens samfunnspolitiske ånd. En ville gjennom utformingen forsøke å legge til rette for et bo- og arbeidsmiljø der arbeidsfolket var likestilte. Slettnes fyrstasjon har hele tiden vært en boplass. Fram til 1973 levde bemanningens familier her, fire familier i tallet til enhver tid. Nå bor det ingen på fyrstasjonen, og fyret ble automatisert i 2005.

Fredningsvedtaket omfatter også et område rundt fyrstasjonen i henhold til lov om kulturminner § 19. Kystverket har laget en egen forvaltningsplan for fyrstasjonen og bygningene der. Formålet med fredningen er å bevare et kulturhistorisk og arkitektonisk verdifullt bygningsanlegg tilknyttet sjøfart, fyrvesen og kystkultur med fyrtårn og øvrige bygninger på fyrstasjonen og området rundt fyrstasjonen.

Fordums minner og aktivitet

En gammel vei snor seg på toppen av en strandvoll, og fører oss til Varnesovnen, ei hule ved flomålet brukt evakueringshøsten 1944. Den gamle veien er i dag del av *Fotefar mot nord*; en informativ kultursti gjennom kulturminneområdet på Slettnes.

Få andre steder i Finnmark finner vi rikere spor etter tidligere fiskevær, enn på Slettnes. Sporene forteller historier om mennesker med en fot i båten og en i åkeren, om mennesker med ulik etnisk bakgrunn, og om besøk langveisfra. De eldste bosetningsspor her er 2000 år gamle. I dag ligger kulturlandskapet brakk, men rester etter torv- voller forteller om en byggeskikk tilpasset lokale forhold. Steingjerder avgrenser det som en gang var inn- og utmark.

På Mikkelbergodden ligger en gammel steinlabyrint (Bilde 13). Flere slike labyrinter er kjent langs Finnmarks- og Kolakysten. Labyrintene ligger ofte i nærheten av samiske graver, og tolkes som steder for seremonier tilknyttet viktige overganger som fødsel, pubertet, giftemål og død.

Steinlabyrinten i Slettnes naturreservat. Foto: Fylkesmannen i Finnmark

Samiske kulturminner er fysiske spor, løse og faste, etter samisk virksomhet, men også immaterielle minner som for eksempel stedsnavn og lokale tradisjoner hører til under begrepet. Det er stor sannsynlighet for at det er automatisk fredete⁴ samiske kulturminner innenfor naturreservatet som ennå ikke er registrert.

---

⁴ Samiske kulturminner er kulturminner som er 100 år eller eldre og blir automatisk fredet. Det er ikke tillatt og skade eller skjemme et fredet kulturminne eller sikringssonen rundt dette, jmfør kulturminneloven §§ 3 og 6.

2.4 Forvaltningsmål

Det overordnede forvaltningsmålet for Slettnes naturreservat er å bevare naturmiljøet for fremtiden i tråd med verneformålet. Det er derfor viktig at en i forvaltningsplanen legger til grunn langsiktige retningslinjer slik at verneområdet bevares intakt i framtiden.

Formålet med fredningen er å bevare et særpreget, lavtliggende strand- og heilandskap på ytterkysten, med flere vann og partier med myr og vierkratt som utgjør et svært viktig hekke- og rasteområde for våtmarksfugl.

Hovedutfordringen er å utøve en forvaltningspraksis som tar vare på naturkvalitetene i Slettnes naturreservat, samtidig som området skal kunne benyttes til friluftsliv innenfor rammene av verneformålet. Det er viktig at en i all saksbehandling gjør en samlet vurdering av tiltakets virkning på alle typer verneverdier og forholdet til øvrige bruksinteresser.

Dette betyr at områdene skal skjermes mot inngrep eller aktiviteter som kan ødelegge eller forringe de naturkvalitetene vernet er ment å ivareta. Nøkkelen til å bevare naturmiljøet er å styre menneskelig påvirkning.

2.5 Bevaringsmål

Verneforskriften skal konkretiseres gjennom bevaringsmål for reservatet. Verneformålet viser til hvilke naturkvaliteter en ønsker å bevare i verneområde. I denne planen er verneformålet for Slettnes naturreservat delt inn i fire naturkvaliteter:

- Landskap
- Vegetasjon
- Våtmark
- Fugleliv

For hver naturkvalitet er det definert bevaringsmål. Bevaringsmålene beskriver hva som er naturkvalitetens ønskede tilstand. Bevaringsmål bør helst være målbare på en grei måte. Det er beskrevet hvilken metode som skal brukes for å opprettholde bevaringsmålet, og hvilke tiltak som er aktuelle for at naturkvalitetene kan opprettholdes eller forbedres. Det er definert karakterarter av fugl som er spesielle og tallrike på Slettnes for på den måten å kunne overvåke endringer i naturkvalitetene.

Tilstandsvurderingen er gjort ut i fra dagens kunnskaper om de forskjellige naturkvalitetene. Den er delt i god, middels eller dårlig og angir tilstanden naturkvaliteten er i. Det er også foreslått tiltak (se for øvrig også vedlegg 3) som kan være med på å bidra til å oppnå ønsket tilstand for naturkvaliteten, selv om den er vurdert som god er det viktig å legge til rette slik at den forblir god. En egen liste med estimerte kostnader for foreslåtte tiltak finnes i vedlegg 4.

Tabell 1: Oversikt over bevaringsmål for Slettnes naturreservat

Naturkvalitet	Bevaringsmål	Metode	Tilstandsvurdering	Tiltak
Landskap	Bevare et spesielt og egenartet, lavtliggende strand- og heilandskap på ytterkysten av Finnmark.	Tiltak i naturreservatet skal overvåkes og reguleres strengt, jf. pkt. 4.2 i verneforskriften.	Middels Dette grunnet grustakene som må avsluttes før tilstanden kan bli god.	Tiltak kan tillates dersom dette ikke forringer verneverdiene nevneverdig. Grusmasseuttak skal avsluttes og restaureres.
Vegetasjon	Bevare den flate kystsletten med flere partier av vierkratt som viktige hekke- og rastelokaliteter for en rekke fuglearter.	Overvåke ferdsel av turister og fuglekikkere i område.	God Litt slitasje på stier, men ikke nevneverdig slitasje ellers i terrenget.	Kanaliserer ferdsel til stier, klopplugging av stier ved behov. Flere informasjonsplakater langs naturstien slik at lysten til å fortsette langs stien opprettholdes. Soneparkering. Fjerne uønskede og fremmede plantearter og pattedyr som ikke naturlig er tilknyttet Slettnes.
Våtmark Utvalgte arter: Dvergsnipe Svømmesnipe Smålom Brushane	RAMSAR- område skal som helhet bevares som en viktig hekke- og rastelokalitet for en rekke vade- og andefuglearter.	Overvåke karakterarter av våtmarks fugl som er typisk tilknyttet Slettnes for på den måten å oppdage negative endringer i RAMSAR- området.	God, Jevnt over øker hekkebestandene av utvalgte våtmarks arter litt.	Årlig rapportering av status for område til RAMSAR. Større fokus på informasjon om området både langs naturstien, men også der det parkeres, samt på fyret. Her skal det også fokuseres på områdets sårbarhet for forstyrrelser.
Fugleliv Utvalgte arter: Tjuvjo Rødnebbterne Myrsnipe Lappspurv	Ingen negativ endring på lang sikt på utvalgte arter i forhold til minimumstillene i perioden 1989 – 2011 (vedlegg 4).	Overvåkning av hekkende og rastene karakterarter av fugl innenfor reservatet i samarbeid med nasjonal og internasjonal forskning.	Usikker, Hekkebestanden av tjuvjo (60 par) er på sitt laveste på veldig lenge og de store vanlige hekkebestandene av rødnebbterne er borte i 2012. Dette har sannsynligvis også med mattilgangen i havet å gjøre, men er allikevel urovekkende.	Revisjon av verneforskrift Vurdere ferdselsforbudssoner i de viktigste hekkeområdene fra 1. mai til 1. august. Krever i tilfelle endring av verneforskrift. En totalkartlegging av hekkende fugl de første 5 årene, deretter overvåkning hvert tredje år. Kanaliserer ferdsel slik at de viktigste hekkeområdene for sårbare fuglearter ikke unødig forstyrres.

3 Brukerinteresser

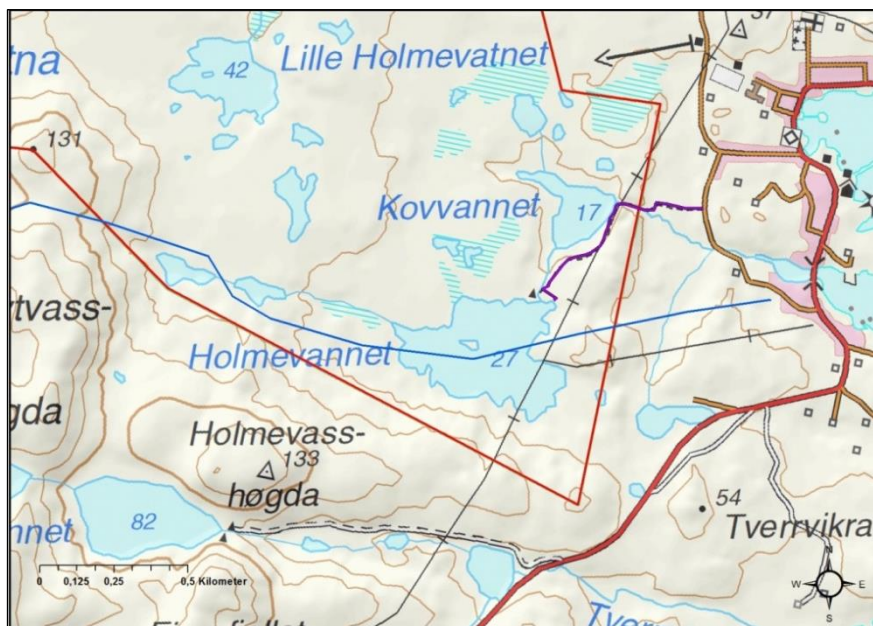
3.1 Motorferdsel, bygg og inngrep

Verneforskriften for Slettnes naturreservat lister opp en rekke forbud som kan føre til forstyrrelse av naturmiljø og ødeleggelse av vegetasjonen. I reservatet er vegetasjonen fredet mot skade og ødeleggelse, og det må følgelig ikke innføres nye plantearter. Det er også forbudt å iverksette tiltak som kan endre eller forstyrre naturmiljøet. Verneforskriften lister opp en rekke eksempel som oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse etc.

Bruk av kjøretøy på barmark er forbudt, men Fylkesmannen kan gi tillatelse til motorferdsel på land i næringsøyemed (reindrift), ved henting av drivved fra stranda eller i andre særlige tilfeller.

Den delen av veien fra Gamvik til fyrstasjonen og Vardnesodden som er innenfor reservatet er kommunal og ble bygget av nødsarbeidere på 1930 – tallet som en kjerrevei. Langs veien ut mot Vardnesodden er det anlagt to parkeringsplasser, i tillegg til i enden av veien. Parkeringsplassene her er merket med parkeringsskilt. Det er også parkering ved fyret og ved den gamle flystripa hvor det står en informasjonstavle. Parkering utenfor veiskulder eller oppmerkede parkeringsplasser er ulovlig i henhold til verneforskriften, men overholdes i varierende grad. Det er derfor satt opp et skilt på veien inn mot fyret, med informasjon om at parkering kun er tillatt på anvist sted. Det er kun veien til fyret som prioriteres vedlikeholdt av kommunen.

Som nødvendig vedlikehold av vei forstås grusing av vei, vegetasjon fjerning i grøft og vedlikehold av stikkrenner. Tiltak som er søknadspliktige er asfaltering, anlegg av nye grøfter og stikkrenner, samt oppføring av skilt eller bom. Asfaltering av veien til fyret er ikke aktuelt så lenge den vedlikeholdes.

Kartet viser godkjent trase til skuterløype (blå strek) over Holmevannet, og kjerreveien (lilla strek) fra bebyggelsen i Gamvik opp til Holmevannet. Høyspentlinja er markert med svart strek. Reservatgrensen er rød.

Det er ikke forbud mot motorferdsel på vinterføre. Skuterløype 1 "Mehamn – Sandfjord - Gamvik" berører naturreservatet i sør over Holmevannet, og ferdsel på løypa følger av gjeldende forskrift om snøskuterløyper i Gamvik kommune, samt motorferdselslovgivningen for øvrig. Det går en gammel kjerrevei fra Gamvik, inn i reservatet og opp til Holmevannet. Kjerreveien er ikke en lovlig barmarksløype.

Det finnes 14 bygninger i Slettnes naturreservat, hvorav åtte av disse er tilknyttet fyrstasjonen. Bygningsmassen her består av selve fyret, to bolighus, to uthus, utedo, maskinhus og naust. Det tekniske anlegget ved fyret består av kai, bølgebryter,

nautofonmaster, oljetanker, værobservasjon/temperaturmåler, nedbørmåler og flaggstang. Alle bygningene på kystverkets eiendom er fredet.

De resterende seks bygningene er to fritidsbygg, en gammel telekommunikasjonsbygning, en brakke ("titteskuret") og en gammel Russebu, i tillegg til en transformatorstasjon.

Tabell 2: Tabellen viser oversikt over bygninger og eiere i Slettnes naturreservat

Byggnr	Type bygg	ByggID	Gnr	Bnr	Fnr	Eier	Plassering
1	Transformatorstasjon v/fyret		5	1		Nordkyn Kraftlag AS	Ved veien ned til fyret
2	Fritidsbygg	192919398	5	1	99	Slettneshyttas venner v/ Cees Tesselaar	Ved gamle flystripa
3	Telekommunikasjonsbygning	192919401	5	1	109	NOF avd. Finnmark v/Kåre Grip	Ved gamle flystripa
4	Fyr	192921937	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
5	Bolig	192921953	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
6	Bolig f. betj.	192921961	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
7	Maskinhus	192921945	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
8	Naust	192921929	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
9	Utedo	192921902	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
10	Uthus, vestre	192921899	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
11	Uthus, østre	192921910	5	43		Kystverket	Fyrstasjon
12	"Titteskuret"		5	1		Fylkesmannen i Finnmark	Vardnesodden
13	Fritidsbygg		5	11		Frank Broks	Steinvåg
14	Russebu	-	5	29		Gamvik museum	Steinvåg

Som nødvendig vedlikehold av bygninger forstås mindre tiltak for å holde bygningen i stand, som maling/beising, utskiftning av kledning, tak, vindu og dør. Etterisolering er tillatt så lenge bygningen utvendig fremstår som før. Innvendig ombygging som ikke endrer bruken av bygningen er tillatt. Vedlikehold skal skje i samsvar med lokal byggeskikk og tilpasses landskapet.

Det ble anlagt en flystripe for ambulansefly på Slettnes på 1970-tallet. Denne flystripa er ikke lenger i bruk og er i ferd med å gro igjen. Likevel er dette inngrepet et tydelig trekk i landskapet nært veien som fører ut til fyret. Den gamle flystripa ble for noen år siden avskåret for trafikk, ved at man gravde en dyp grøft tvers over flystripa. En rekke arter hekker vestover flystripa som sandlo, småspove, heilo, myrsnipe, tyvjo, sanglerke, fjellerke og lappspurv. Alle disse nyter godt av avstengingen. Det observeres til tross for avstengningen at det parkeres på flystripa, dette er ulovlig.

Det går også en høyspentlinje i den sørøstlige delen av reservatet til Gamvik. Det er også foretatt fastmerking av scooterløype i det samme området. Denne er ikke omsøkt, noe som kommunen sammen med forvaltningsmyndigheten skal ta tak i. I forbindelse med merkingen er det etablert skjæmmende kjørespor på innsiden av reservatet

Før Slettnes ble vernet ble området benyttet til uttak av grusmasser. De veinære områdene preges av mange slike grus- og løsmasseuttak, og det er fremdeles mange sår i terrenget etter slik aktivitet. Uttak ble blant annet gjort ved bygging av veien og etablering av flystripa. Grusmasseuttakene er planlagt avsluttet og restaurert de nærmeste årene.

Grøfting av flystripa.

Foto: Bjørnar Strøm-Hågensen / Fylkesmannen i Finnmark.

Spor etter grustak.

Foto: Bjørnar Strøm-Hågensen / Fylkesmannen i Finnmark.

Kjørespor etter fastmerking av scooterløype.

Foto: Jørgen Remmen / Fylkesmannen i Finnmark

Strømtilførselen til fyret gikk tidligere i jordkabel 800 meter inn i reservatet i sør. Deretter gikk strømlinje gjennom en høyspentlinje i lufta. Linja var plassert i terrenget, omtrent 50 - 150 meter parallelt med veien ned til fyret. Det ble dokumentert store tap av fugl etter påflyvging av linja, og man har lyktes å få linja gravd ned i en jordkabel. En nettstasjon som stod i tilknytning til høyspentlinja ble flyttet nærmere veien, i tilknytning til traseen for jordkabel. Nordkyn Kraftlag AL eier jordkabelen, og vinteren 2012 kappet de stolpene i bakkehøyde for å avslutte dette tiltaket.

Tiltak

- For og bevare landskapet og hindre slitasje på vegetasjonen skal oppsynet med ulovlig parkering økes. Dersom ulovlig parkering blir et betydelig problem bør man vurdere å avgrense veiskulderen og flystripa med stein eller drivved. Parkering utenfor oppmerkede plasser skal ikke forekomme.
- Grusmasseuttakene skal avsluttes og restaureres for å bevare landskapets egenart.
- "Titteskuret" på Vardnesodden bør vedlikeholdes ved slitasje da dette er et fint informasjonspunkt for landskapets egenart.

3.2 Turisme og lokal bruk

Turisme

Slettnes er Fastlands-Europas nordligste punkt som er tilgjengelig med bil. Over tid har Slettnes blitt en betydelig turistdestinasjon, og trafikken øker hvert år. Særlig tyske bobiler finner veien hit for å se på naturen, havet, fuglelivet og for å oppleve Europas endepunkt mot nord. Ferdsel utenfor veien medfører slitasje på vegetasjonen, dette er spesielt parkering med bobiler for overnatting.

Turistenes ferdsel til fots kan også påvirke verneverdiene i negativ retning. For å styre trafikken i terrenget har Fylkesmannen satset på informasjonsplakater og kanalisering av ferdsel ved etablering av en merket natursti, det er også en kultursti i samme området slik at man kan ta en rundtur.

Det er uttrykt bekymring fra oppsyn, lokalbefolkning og også fra fugleforskere som observerer turister med kamera i terrenget. Disse ønsker bilder av noen av de mange sjeldne fuglene på Slettnes. Nærgående fotografer holder fuglene på vingene, slik at de utsatte kyllingene i reiret dør etter kort tid i det kalde været. Eller at de blir tatt av andre rovfugler som er i området. Det kan være aktuelt å innføre ferdselsforbudssoner. Dersom det blir aktuelt må dette tas opp med Miljødirektoratet.

Lokal bruk

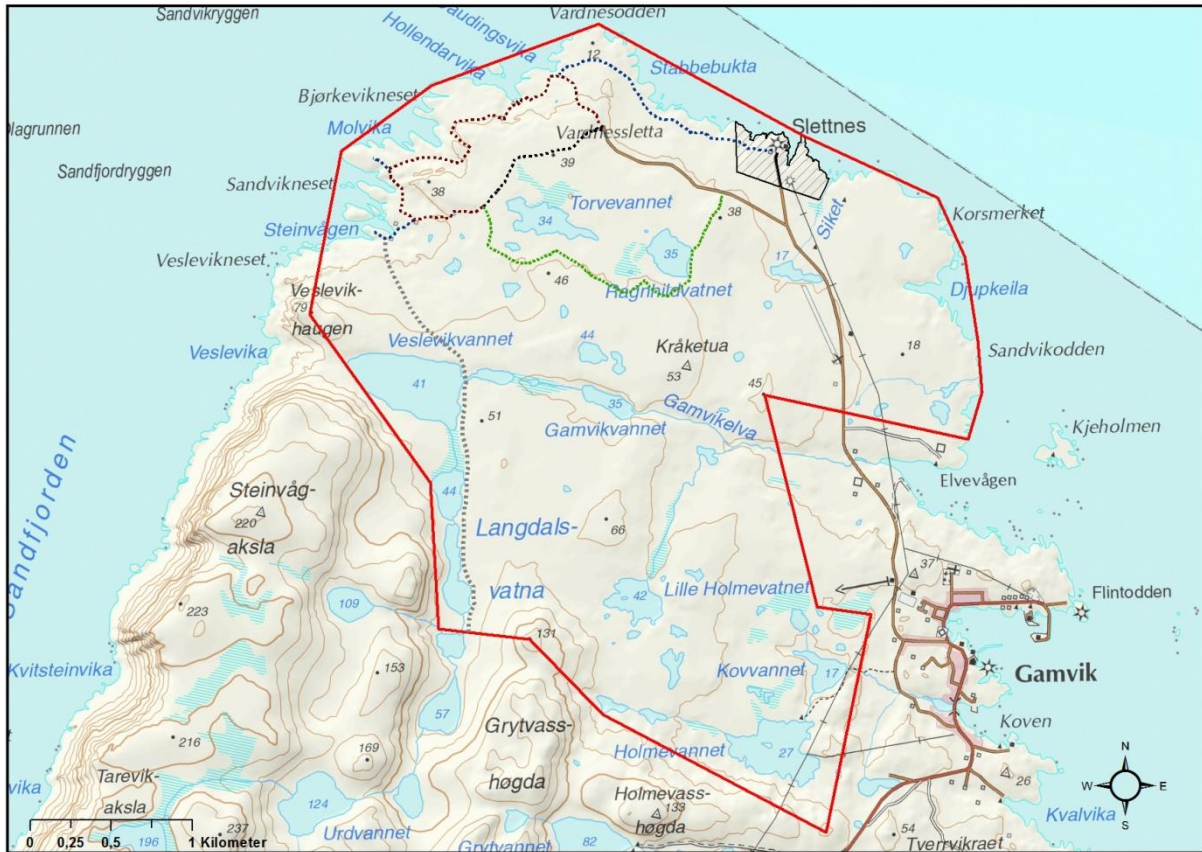
Området benyttes hele året av lokalbefolkningen til fiske, bærplukking og friluftsliv. Bestemmelsene i verneforskriften er ikke til hinder for tradisjonelt friluftsliv, men merk at vegetasjonen er fredet mot skade og ødeleggelse. Gjennom året arrangeres en håndfull lokale arrangement i reservatet, med ulike temaer som for eksempel fuglelivet, kulturminner etc.

Befolkningen i Gamvik henter drivved i fjæra. Dette er vanlig på våren og snøskuter benyttes. Snøskuterkjøringa skjer i samsvar med bestemmelsene i motorferdselloven og tilhørende nasjonal forskrift. Bruk av kjøretøy på barmark er forbudt, men Fylkesmannen kan gi tillatelse til motorferdsel på land ved henting av drivved fra stranda og i næringsøyemed.

Det driver mye søppel inn i fjæra på vinteren. Det er derfor ønskelig med lokalt engasjement rundt plukking av søppel i fjæra på våren slik at reservatet framstår som rent og pent.

Merkede stier

Kulturstien "Fotefar mot nord" ble anlagt sommeren 1997 av Ulf Vassvik. Ved parkeringsplassen står en infotavle på norsk, engelsk og tysk. Naturstien ble anlagt i 1999 i samarbeid mellom Fjelltjenesten og Karl-Birger Strann fra NINA Tromsø. De to stiene går sammen et stykke fra parkeringsplassen og deler seg vest for Torvevann. Det er kommunen som eier kulturstien, mens naturstien eies av Fylkesmannen i Finnmark. På verneplakaten for Slettnes naturreservat oppfordres det til å holde seg til kultur- og naturstien når man ferdes i reservatet i hekketiden.

Kartet viser foreslått utvidelse av kulturstien (blå strek), nåværende kultursti (brun strek), naturstien (grønn strek), og felles del (sort strek). Omsøkt "DNT sti" i Langdalen markert med grå strek. Reservatgrensen er rød. Skravert område er fredningsområde for Slettnes fyr.

Naturstien er lagt slik at ferdsel etter denne minimerer forstyrrelse for fuglelivet. Langs traseen finnes fire infotavler (se vedlegg 7 – *Infoplakatene til naturstien*). Det er mest trafikk på fellesdelen av begge stiene. Deler av naturstien er klopplagt, men det rapporteres om behov for mer klopplegging.

De fire infotavlene langs naturstien, se større eksempel i vedlegg 7. De er tekstet på norsk og engelsk å inneholder fuglegruppene; våtmarksfugl, tjuvjo og vadefugl, lom og andefugl, terner og måker.

Tiltak

- Ferdselen bør kanaliseres til stier for å ta vare på vegetasjonen samt hindre en negativ endring på fuglelivet. Dette bør gjøres ved at det satses tungt på tydelig informasjon om hvor sårbart området er i hekketiden, samt at:
  - De våteste partiene på naturstien bør klopplegges ved behov slik at vegetasjonen ikke tar så stor skade.
  - Flere informasjonspunkter langs naturstien bør vurderes slik at lysten til å følge stien opprettholdes.
  - Vurdere om kulturstien "Fotefar mot nord" bør omorganiseres slik at viktige kulturminner i reservatet blir med.
  - Dersom ferdselen i hekketiden er betydelig utenfor stiene i hekketiden bør ferdselsforbudssoner vurderes som et tiltak (1. mai – 1. august). Dette er i så fall en større endring som må tas opp med Miljødirektoratet og som krever endring av verneforskriften.
- Det bør ryddes søppel i fjæra på våren slik at landskapet framstår som rent.

3.3 Forskning og undervisning

Det foregår årlig forskning på fugl i reservatet av forskere fra Norge og utlandet. Karl-Birger Strann har gjort det meste av norske tellinger og overvåking av fugl på Slettnes. I tillegg er det omfattende sjøfugl- tellinger fra fyret og ut mot havet. Tellingene her gjelder ikke for reservatet.

Vitenskapelige undersøkelser som ikke kan gjennomføres i samsvar med verneforskriften trenger særskilt tillatelse fra Fylkesmannen. Med hjemmel i § 48 i naturmangfoldloven kan Fylkesmannen dispensere fra vernevedtaket dersom tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Fra lokalt hold fortelles det at området også brukes til undervisningsformål.

Tiltak

- Det bør legges til rette for gode undervisningsformål inne i reservatet. Både med tanke på fugleliv men også knyttet til kulturminner og tidligere tids bruk.
- Slettnes er et av de viktigste hekke- og rasteområder for sjeldne fugler i Arktis og bestandene av hekkefugl og trekkfugl i og i havet utenfor bør overvåkes.

3.4 Reindrift

Reindriften har en definert bruksrett i området. Det er tillatt med tradisjonell beiting i reservatet, jf. kap V pkt. 5. Slettnes naturreservat ligger innenfor reinbeitedistrikt 9 Čorgaš vår- og sommerbeiteområde for rein. Det må tas hensyn til reinen i området.

Vårbeite på Slettnes defineres som tidlig vårbeiteland og øvrig vårbeiteland for okserein og fjorårs kalver. Tidlig vårland og øvrig vårbeiteland er områder som blir tidlig bart og gir dermed ferske grønnskudd, samt hvor okserein og fjorårs kalver oppholder seg i kalvingstiden. Vierkratt inngår som beite for rein og er utsatt for beiting, spesielt rett etter lauvsprett. Da er innholdet av næringsstoffer høyt og innholdet av forsvarsstoffer er lavt. Utover sommeren øker mengden antibeitestoffer og de blir følgelig mindre attraktive for rein da de inneholder garvesyre og gir bladene vond og snerpete smak. Simler med kalver trekker inn senere på våren. I henhold til arealbrukskart defineres Slettnes som sommerbeite 1. Det vil si høysommerland, der reinen oppholder seg midtsommers og får dekket sine behov for beite, ro, avkjøling og minst mulig innsektsplage innenfor korte avstander.

Reinbeitedistrikt 9 har et fastsatt øvre reintall på 5800 rein i vårflokk fordelt på 10 siidaandeler fordelt på 72 personer. Distriktets korrigerede reintall pr. 31. mars 2012 var på 5466 rein og har gjennomsnittlig i de 10 siste årene vært under det fastsatte reintallet. Flokksammensetningen er ca. 3 % okserein, 16 % kalv og 81 % simlerein.

Det er ingen hytter, gjerder eller andre anlegg tilknyttet reindriften på Slettnes. Reinbeitedistriktet har oppgitt at motorisert kjøretøy på barmark brukes i liten grad i området. Det meste av reindriftnæringsrelatert arbeid foregår til fots. Fylkesmannen kan etter søknad gi tillatelse til motorferdsel i næringsøyemed.

Forvaltningsmyndigheten kan i henhold til verneforskriftens punkt VI gi tillatelse til motorisert ferdsl i næringsøyemed. I henhold til forskriften må det ikke iverksettes tiltak som kan endre eller forstyrre naturmiljøet, jf. kap IV pkt. 2. Oppføring av for eksempel gjerder og gjeterhytter, både permanente og midlertidige, er derfor søknadspliktige.

4 Forvaltningsoppgaver

Kapittelet gir en oversikt over aktuelle forvaltningsoppgaver i verneområdet, og det beskrives hvilke forvaltningstiltak som planlegges. En samlet oversikt over alle planlagte tiltak i forvaltningsplanen er gitt i vedlegg 3.

4.1 Tiltak og tilrettelegging

Klopplegging av natur- og kultursti bør i all hovedsak skje på de våteste partiene da slitasjonen på vegetasjonen her vil være størst. Ved kloppleggingen her vil man også kanalisere ferdsele fordi det nødvendigvis er tørt. Kokosmattar har vist seg å være effektivt og holdbart andre steder, jf. Hornøya. Dette kan vurderes her også.

Fuglekikkerbrakke ved enden av veien til Vardnesodden vedlikeholdes. Dette arbeidet ble satt i gang sommeren 2012.

Grusmasseuttak skal avsluttes og restaureres. Fylkesmannen ønsker å sette i gang et forprosjekt i 2014 / 2015 for å sjekke ut kostnader og ha de nødvendige tillatelser i orden. Selve restaureringen vil forhåpentligvis igangsettes og avsluttes etter hekkesesongen 2015 / 2016.

4.2 Naturovervåkning

Det pågår i dag ingen store prosjekter i regi av forvaltningsmyndigheten i området.

I forvaltningsplanen har vi basert oss på informasjon fra kartleggingen av fuglefaunaen på Slettnes i perioden 1989-2012 (Strann 2012).

NINA har gjennomført en registrering av hekkefugl i naturreservatet sommeren 2012, med støtte over viltmidler fra Fylkesmannen i Finnmark.

Aktuelle tiltak er vadefugltellinger og / eller totaltelling av fugl for å videreføre kunnskapen. Hekkende vadefugl kan ha kryptisk adferd i hekketiden, og reirfunn kan vise seg vanskelig. Tellingene bør derfor gjennomføres av forskere/ornitologer med god erfaring fra tellinger av hekkende vadefugl. Det bør satses på totaltelling i hele reservatets areal. Effekten av opprettelse av natur- og kultursti på hekkende fugl bør måles, og følges opp.

For å bedre kunne vurdere tilstanden og eventuelle endringer i vegetasjonen i reservatet nå og i fremtiden er det nødvendig å foreta en naturtype-kartlegging i henhold til Naturtyper i Norge (NiN). Med grunnlag i en naturtype-inndeling vil det bli enklere å overvåke det biologiske mangfoldet i reservatet, deriblant endringer i vegetasjon og innslag av fremmede arter.

Miljødirektoratet jobber med å utvikle et fagsystem for overvåkning av verneområder basert på bevaringsmål og tilstandsvariabler. Når dette er ferdigstilt vil det bli benyttet i overvåkingen av oppgitte bevaringsmål i denne planen, samt klassifisering av tilstandsvariabler.

4.3 Formidling

Skilt og tavler

Det er tre løveskilt (naturreservatskilt) langs veien inn mot Vardnesodden, og et ved vernegrensa ved kjerreveien inn mot Kovannet.

Ved veien inn til reservatet står et skilt med teksten "Slettnes naturreservat" (Bilde 19), med et tilhørende underskilt hvor det er opplyst om soneparkering. Inne i selve reservatet er det i tillegg fem P-skilt, for å regulere parkering hit, jf. soneparkering.

For å gi besøkende informasjon om verneområdet er det plassert informasjonsplakater ved flystripa og ved Vardnesodden. Plakaten ved Vardnesodden er fjernet, og må erstattes. Dette er en standard verneplakat. Fylkesmannen holder på med en ny verneplakat med ny layout for Slettnes. Denne verneplakaten håper vi er på plass i løpet av 2014/ 2015.

Ved flystripa er det ønskelig å ha en større plakat med mer bilder og tekst enn standardplakatene med sammendrag på samisk, engelsk og tysk, samt en stor plakat med kart over området med stier og informasjonssteder. Plakatene sier noe om naturkvalitetene i reservatet, hvorfor området er vernet og hvilke regler som gjelder i reservatet. Ved flystripa er informasjonsplakaten tilknyttet en tilrettelagt levegg i betong, med benker. Det har fra lokalt hold blitt rapportert om misnøye med leveggens utforming. Den hevdes å minne om en bunkers fra krigens dager. Et aktuelt tiltak kan være å legge villheller fra reservatet eller drivved utenpå leveggen.

Det er flere steder små oppsummeringsplakater med de viktigste reglene, eksempelvis på søppeldunken ved Vardnesodden. Det er også flere steder små "båndtvangskilt" for å minne på om båndtvangsperioden 1. april – 20. august.

Det står fire infoplakater langs naturstien, med informasjon om fuglelivet (se vedlegg 6 – *Plakater*). Det er kommet inn innspill om at det kan utvides med flere informasjonsplakater, samt informasjon om området også. På denne måten kan lysten til å følge naturstien øke. Her bør man også vurdere om det er hensiktsmessig med samisk og tysk tekst.

Ved Vardnesodden står en stor informasjonsplakat om kulturminner på norsk, engelsk og tysk (Med Østhavet som nærmeste nabo). Langs kulturstien, "Fotefar mot nord" står tre infoplakater, denne stien er søkt utvidet og omorganisert med flere informasjonspunkter og plakater, ved ny trykking av dem bør også de ha et sammendrag på samisk.

På fyrstasjonen står et skilt med informasjon om fyret på norsk, tysk og engelsk. Inne på selve fyr -området står også et skilt om åpningstider

4.4 Oppsyn

Statens naturoppsyn (SNO) ved lokalkontoret i Tana har ansvar for oppsyn i Slettnes naturreservat. Det er i tillegg deltidsansatt en person bosatt i Gamvik for å gjennomføre oppsynsoppgaver i reservatet.

SNO er myndighetsutøver etter naturoppsynsloven, og skal ivareta nasjonale miljøverdier og forebygge miljøkriminalitet. SNO har et nasjonalt ansvar for tilsyn i landets verneområder. De skal føre kontroll med at bestemmelsene gitt i, eller i medhold av, følgende sju lover blir overholdt:

- Naturmangfoldloven
- Friluftsløven
- Motorferdselloven
- Kulturminneløven
- Viltloven
- Lakse- og innlandsfiskeløven
- Deler av forurensingsloven

I tillegg til kontrolloppgavene er informasjon og veiledning en sentral del av naturoppsynets virksomhet. I samarbeid med forvaltningsmyndigheten kan SNO drive skjøtsel, tilrettelegging, vedlikehold, registrering og dokumentasjon.

5 Saksbehandling

5.1 Generelle retningslinjer

Forvaltningsmyndighet for Slettnes naturreservat er Fylkesmannen i Finnmark. Verneforskriften legger føringer for hvordan området skal forvaltes. I forskriften står det hvilke aktiviteter og tiltak som er tillatt, hvilke aktiviteter og tiltak som er forbudt og hvilke aktiviteter og tiltak som krever tillatelse.

Alle søknader om aktiviteter eller tiltak som krever tillatelse etter verneforskriften sendes pr. brev eller e-post til Fylkesmannen i Finnmark. Alle tiltak krever grunneiers tillatelse.

Miljødirektoratet, Statens naturoppsyn, Fylkeskommunen, Finnmarkseiendommen, Gamvik kommune og reinbeitedistrikt 9 skal ha kopi av alle vedtak. I saker som berører andre interesser skal disse underrettes om vedtak.

5.2 Klagebehandling

Vedtak fattet av Fylkesmannen med hjemmel i verneforskriften eller naturmangfoldloven kan påklages etter reglene i forvaltningsloven kapittel VI. Klageinstans er Miljødirektoratet.

5.3 Forholdet til naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 8 – 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. § 7. Det skal fremgå av Fylkesmannens vedtak hvordan prinsippene i §§ 8 – 12 er vurdert.

Vedtak om vern av Slettnes naturreservat er hjemlet i naturvernloven. 1. juli 2009 trådte naturmangfoldloven i kraft og naturvernloven ble opphevet. Verneforskrifter vedtatt med hjemmel i naturvernloven gjelder fortsatt inntil Kongen bestemmer noe annet, jf. naturmangfoldlovens overgangsbestemmelse § 77 første punktum.

I naturmangfoldloven er det i § 48 gitt en ny generell dispensasjonsbestemmelse som også er gitt virkning for verneforskrifter etter naturvernloven, jf. naturmangfoldloven § 77 andre punktum. Dette betyr at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i verneforskriftens kapittel VIII er satt ut av kraft. I tilfeller hvor søknader tidligere skulle behandles etter verneforskriftens generelle dispensasjonsbestemmelse, skal de nå behandles etter naturmangfoldloven § 48. Forvaltningsmyndigheten skal da vurdere virkningene en dispensasjonen kan få for verneverdiene, og det skal fremgå hvilken vekt det er lagt på dette, jf. naturmangfoldloven § 48, 4. ledd siste punktum.

Krav til saksbehandling ved utøvelse av myndighet i medhold av verneforskriften står beskrevet i rundskriv fra DN (2001, revidert 2010) *Forvaltning av verneforskrifter*. Rundskrivet gjennomgår grundig hvordan man forholder seg til ordlyden i § 48.

Naturmangfoldlovens § 49 sier noe om utenforliggende virksomhet: *Kan virksomhet som trenger tillatelse etter annen lov, innvirke på verneverdiene i et verneområde, skal hensynet til disse verneverdiene tillegges vekt ved avgjørelsen av om tillatelse bør gis, og ved fastsetting av vilkår. For annen virksomhet gjelder aktsomhetsplikten etter § 6.*

5.4 Forholdet til andre lover

Det er viktig å merke seg at øvrig lov- og regelverk gjelder i tillegg til verneforskriften. Et eksempel er en søknad om dispensasjon til motorferdsel. Man vil da behøve tillatelse etter

verneforskriften og samtidig tillatelse etter motorferdselloven fra kommunen. Verneforskriften går foran andre lover eller forskrifter hvis det er motstrid mellom disse.

Vanligvis vil verneforskriften ha strengere bestemmelser om bruk og tiltak i et verneområde enn annet lovverk. Det er derfor naturlig at en søknad om dispensasjon i første omgang blir behandlet etter verneforskriften. Avslag etter verneforskriften kan ikke overstyres av annet lovverk, og tillatelse etter annet lovverk er ikke tilstrekkelig til at tiltak kan iverksettes.

5.5 Forholdet til kulturminnemyndigheten

Finnmark fylkeskommune (FFK) har forvaltningsansvar for kulturminner i fylket fra de tidligste tider til vår egen tid, jf. kulturminneloven. Kulturminner fra før 1537 er automatisk fredet. I tilfeller hvor det i naturreservatet kommer fram gjenstander eller andre spor fra eldre tid, må melding sendes omgående til FFKs areal- og kulturvernabdeling, jf. kulturminneloven § 8. Eventuelt arbeid som pågår når tilfellet oppstår må stanses. Meldeplikten skal formidles av Fylkesmannen til eventuelle tiltakshavere.

Sametinget har forvaltningsansvaret for vern av samiske kulturminner, jf. kulturminneloven. Samiske kulturminner er først og fremst fysiske spor etter samisk virksomhet. Samiske kulturminner er automatisk fredet når de er eldre enn 100 år. For kulturminner som er yngre, må det fattes vedtak om fredning. Sametinget skal trekkes inn i alle tiltak som innebærer markinngrep.

5.6 Adresseliste berørte interesser

Fylkesmannen i Finnmark, Statens Hus, 9815 Vadsø, 789 50363,
fmfipostmottak@fylkesmannen.no

Miljødirektoratet, Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim,
post@miljodir.no

Gamvik kommune, Postboks 174, 9770 Mehamn,
postmottak@gamvik.kommune.no

Finnmark Fylkeskommune, Fylkeshuset, 9815 Vadsø, 789 63000,
postmottak@ffk.no

Sametinget, Ávjovárgeaidnu 50, 9730 Karasjok,
samediggi@samediggi.no

Finnmarkseiendommen, Postboks 133, 9811 Vadsø, 09975,
post@fefo.no

Reindriftsforvaltningen Øst-Finnmark, Postboks 174, 9735 Karasjok, 784 68700,
karasjok@reindrift.no

Reinbeitedistrikt 9, Leder Johan A. Anti, Doaresluohkka, 9826 Sirbma
jalexanti@hotmail.com

Gamvik museum, Postboks 10, 9775 Gamvik
gamvik@kystmuseene.no

Kystverket Troms og Finnmark, Postboks 1502, 6025 Ålesund, 07847
post@kystverket.no

Statens vegvesen Region nord, Postboks 1403, 8002 Bodø
firmapost-nord@vegvesen.no

Forum for natur og friluftsliv – Finnmark, Postboks 26, 9915 Kirkenes
finnmark@fnf-nett.no

NOF avd. Finnmark c/o Kåre Grip, Nesveien 12, 9775 Gamvik
kgrip@online.no

NINA TROMSØ, Framsenteret, 9296 Tromsø
firmapost@nina.no

Nordkyn Kraftlag AL, Boks 368, 9790 Kjøllefjord, 480 34003/482 34004
firmapost@nordkyn-kraftlag.no

SNO Tana, Tana Postgård, 9845 Tana
post@miljodir.no

6 Referanser

- Aarseth, T., & Jenssen, Ø. W. (2007). *Revidert prosjektplan: Tilrettelegging for turisme som ivaretar naturverdiene på Slettnes, Gamvik kommune - Rapport nr. 2-2007*. Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen.
- Alm, T., Bråthen, K. A., Karlsen, S. R., Sommersel, G., & Øiesvold, S. (1994). *Botaniske undersøkelser av kulturlandskap i Finnmark, 3 Lokalitetsbeskrivelser for Øst-Finnmark, Naturvitenskap nr. 77*. Tromsø: Tromsø Museum.
- Direktoratet for naturforvaltning. (2010). *DN-håndbok nr. 17 - Områdevern og forvaltning*. Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning.
- Direktoratet for naturforvaltning. (2010). *DN-rundskriv - Forvaltning av verneforskrifter*. Trondheim: Direktoratet for naturforvaltning.
- Direktoratet for naturforvaltning. (2012). *Information sheet on RAMSAR wetlands (RIS), 2009 - 2012 (under utarbeidelse)*. Direktoratet for naturforvaltning.
- Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen. (1985). *Verneverdige strandområder i Finnmark. Verneverdier knyttet til vegetasjon og fugleliv i strand-, fjære- og gruntvannsområder - Rapport nr. 13*. Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen.
- Gamvik kommune og Finnmark fylkeskommune. (1996). *Med østhavet som nærmeste nabo*. Gamvik kommune og Finnmark fylkeskommune.
- Gamvik museum. (2009). *Edderkopper - Slettnes naturreservat*. Gamvik museum.
- Henriksen, G., Ørjebu, A., & Haug, T. (1993). *Steinkobbe og havert i Finnmark - Rapport nr. 3-1993*. Vadsø: Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen.
- Kystverket Troms og Finnmark. (2012). *Foreløpig forvaltningsplan for Slettnes fyr*. Kystverket.
- Kålsås, J. A., Viken, Å., Henriksen, S., & Skjelseth, S. (2010). *Norsk rødliste for arter 2010*. Artsdatabanken.
- Nilsen, S. (1992). *Registrering av lom på Slettnes, Gamvik kommune 6. - 19. juli 1992 - (upublisert rapport til Gamvik kommune)*.
- Norsk institutt for skog og landskap. (2007). *Digitalt markslagskart*. Norsk institutt for skog og landskap.
- Strann, K. B. (1992). *Fuglelivet på Slettnes - Notat om årets verdi som hekkeområde for fugl (med spesiell vekt på vadefugl)*. Gamvik kommune.
- Strann K.B. (1996). *Fuglefaunaen på Slettnes, Gamvik kommune 1989-1996. Totalkartlegging av fuglefaunaen og artsrettet overvåking av hekkende vadefugl og tyvjo*. NINA Oppdragsmelding 447:1-19.
- Strann, K. B. (2003). *Konsekvenser av etablert natursti og kultursti på Slettnes, Gamvik kommune - Rapport nr. 4-2003*. Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvernavdelingen.

Strann K. B. & Frivoll V. (2012). *Fuglefaunaen på Slettnes, Gamvik i 2012 – En oppdatering av kunnskapsgrunnlaget*. NINA Rapport 903

Strann, K. B., & Nilsen, S. Ø. (1996). *Verneverdige myrer og våtmarker i Finnmark, Rapport nr. 3-1996*. Vadsø: Fylkesmannen i Finnmark, Miljøvern avdelingen.

Nettsteder og databaser

Miljødirektoratet – Naturbase (faktaark):

<http://faktaark.naturbase.no/Vern/Index/VV00000021>

Lovdata – verneforskrift:

<http://www.lovdata.no/for/lf/mv/xv-19961107-1037.html>

Slettnes Fyr på Facebook:

<http://nb-no.facebook.com/pages/Slettnes-Fyr/290450544312043>

Kystverket om fyrstasjoner:

<http://www.kystverket.no/Kystkultur/Fyrstasjoner/>

Kystmuseene om Slettnes Fyr:

<http://www.kystmuseene.no/slettnes-fyr.4556104-112657.html>

Norsk Fyrhistorisk Forening om Slettnes Fyrstasjon:

http://www.fyr.no/index.php?option=com_content&view=article&id=450:slettnes-fyrstasjon-71d-n&catid=114:finnmark&Itemid=584/

Artskart: <http://artskart.artsdatabanken.no/Default.aspx>

Infoland: www.infoland.no

Norsk fyrhistorisk forening: www.fyr.no

Naturbase: <http://geocortex.dirnat.no/silverlightViewer/?Viewer=Naturbase>

Reindrifftsforvaltningen: www.reindrifft.no

Vedlegg 1: Verneforskrift

FOR 1996-11-07 nr. 1037: Forskrift om fredning av Slettnes naturreservat, Gamvik kommune, Finnmark fylke.

I

I medhold av lov av 19. juni 1970, nr. 63 om naturvern, § 8, jf. § 10 og §§ 21, 22 og 23, er et område i Gamvik kommune i Finnmark fylke fredet som naturreservat ved regjeringens resolusjon av 7. november 1996 under betegnelsen Slettnes naturreservat.

II

Naturreservatet berører gnr/bnr: 5/9, 5/11, 5/16, 5/19, 5/20, 5/21, 5/22, 5/27, 5/28, 5/29, 5/31, 5/33, 5/34, 5/37, 5/41, 5/61, 5/68 og statsgrunn 5/1 og 5/1/fnr 36.

Reservatet dekker et areal på ca. 12 km², herav ca. 11,8 km² landareal. Grensene framgår av vedlagte kart i målestokk 1:50 000, datert Miljøverndepartementet september 1996. Kartet og fredningsforskriften oppbevares i kommunen, hos Fylkesmannen i Finnmark, i Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet. De nøyaktige grensene for naturreservatet skal avmerkes i marka, og knekkpunktene bør koordinatfestes.

III

Formålet med fredningen er å bevare et særpreget, lavtliggende strand- og heilandskap på ytterkysten, med flere vann og partier med myr og vierkratt som utgjør hekke- og rasteplass for flere vade- og andefuglarter

IV

For reservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye plantearter må ikke innføres.
2. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre eller forstyrre naturmiljøet, som f eks oppføring av bygninger, anlegg og faste innretninger, uttak, oppfylling, planering og lagring av masse, framføring av nye luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørrlegging, ny utføring av kloakk og andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling og bruk av kjemiske bekjempningsmidler.
Opplistingen er ikke uttømmende.
3. Bruk av motorkjøretøy på barmark er forbudt.

V

Bestemmelsene i kap. IV skal ikke være til hinder for:

1. Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i sikrings-, ambulanse-, politi-, brannvern-, skjøtsels- og forvaltningsøyemed.
2. Sanking av bær og matsopp.
3. Bruk av eksisterende båtlagringsplasser.
4. Bruk og nødvendig vedlikehold av eksisterende elektriske anlegg, vei, bygninger og anlegg.
5. Tradisjonell beiting.

VI

Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til motorisert ferdsel på land i næringsøyemed, ved henting av drivved fra stranda eller i andre særlige tilfeller.

VII

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan gjennomføre skjøtselstiltak i samsvar med fredningsformålet. Det kan utarbeides forvaltningsplan, som skal inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtselstiltakene.

VIII – UTGÅTT

(se kapittel 5 – *Saksbehandling om Forholdet til naturmangfoldloven* og Vedlegg 2 – *Naturmangfoldloven kapittel II og § 48*)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra fredningsforskriften når formålet med fredningen krever det, for vitenskapelige undersøkelser, arbeider av vesentlig samfunnsmessig betydning og i andre særlige tilfeller dersom det ikke strider mot formålet med fredningen.

IX

Forvaltningen av fredningsforskriften tillegges Fylkesmannen i Finnmark.

X

Denne forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 2: Naturmangfoldloven kapittel II og § 48

§ 4. (forvaltningsmål for naturtyper og økosystemer)

Målet er at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det artsmangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype. Målet er også at økosystemers funksjoner, struktur og produktivitet ivaretas så langt det anses rimelig.

§ 5. (forvaltningsmål for arter)

Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.

Forvaltningsmålet etter første ledd gjelder ikke for fremmede organismer.

Det genetiske mangfold innenfor domestiserte arter skal forvaltes slik at det bidrar til å sikre ressursgrunnlaget for fremtiden.

§ 6. (generell aktsomhetsplikt)

Enhver skal opptre aktsomt og gjøre det som er rimelig for å unngå skade på naturmangfoldet i strid med målene i §§ 4 og 5. Utføres en aktivitet i henhold til en tillatelse av offentlig myndighet, anses aktsomhetsplikten oppfylt dersom forutsetningene for tillatelsen fremdeles er til stede.

§ 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. (føre – var – prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe

forvaltningstiltak.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

§ 13. (kvalitetsnormer for naturmangfold)

Kongen kan fastsette retningsgivende kvalitetsnormer for naturmangfoldet, bl.a. om forekomsten av en art eller utbredelsen eller økologisk tilstand av en naturtype.

Grenseverdier for forurensning eller kvalitetsmål for vassdrag fastsettes etter reglene i lov 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) eller lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven).

Bli en kvalitet fastsatt i en norm etter denne loven ikke nådd, eller er det fare for dette, bør myndigheten etter denne lov i samråd med andre berørte myndigheter utarbeide en plan for hvordan kvaliteten likevel kan bli nådd. Planen kan bl.a. gå ut på at det fastsettes nærmere forskrifter med hjemmel i denne eller andre lover.

§ 14. (vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser og samiske interesser)

Tiltak etter loven skal avveies mot andre viktige samfunnsinteresser.

Ved vedtak i eller i medhold av loven som berører samiske interesser direkte, skal det innenfor rammen som gjelder for den enkelte bestemmelse legges tilbørlig vekt på hensynet til naturgrunnet for samisk kultur.

§ 48 – dispensasjon fra vernevedtak

§ 48. (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det

samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vedlegg 3: Tiltaksliste

FM = Fylkesmannen, SNO = Statens naturoppsyn, FFK = Finnmark fylkeskommune og NINA = Norsk institutt for naturforskning. Naturkvalitet angitt i parentes

Tiltak	Prioritet	Ansvarlig	Tidsplan	Merknad
TILTAK OG TILRETTELEGGING (Vegetasjon)				
Avgrense vei med steiner / drivved		SNO	Ved behov	
Avslutte og restaurere grusmasseuttak (Landskap)	Høy	FM/Kommunen	2014 – 2016	
Klopplegge natursti etter behov		SNO	Løpende	
Klopplegge kultursti etter behov		FFK / Gamvik museum	Løpende	
Vurdere omorganisering av kulturstien etter søknad		Gamvik museum	2014	
Oppdatere betongveggen med informasjonsplakater og penere eksteriør	Høy	FM	2014 / 2015	
NATUROVERVÅKING				
Overvåkning av fugl i reservatet (Våtmark og fugleliv)	Høy	Miljødirektoratet / NINA	Totaltelling de første 5 år, deretter hvert 3. år.	
Anslå antall turister i reservatet (Vegetasjon)	Høy	SNO / Gamvik museum, fyret.	Årlig	
FORMIDLING (Vegetasjon)				
Lage brosjyre		FM	2015	
Nye naturreservat plakater med ny layout (norsk, tysk, engelsk, samisk)	Høy	FM	2013 - 2015	Igang satt
Satsing på eksplisitt informasjon om sårbarhet		FM / Gamvik museum på fyret.	2014 / 2015	
Vedlikehold av tavler på naturstien	Høy	FM / SNO	Løpende	
ANNET (Vegetasjon, fugleliv, våtmark og landskap)				
3 ferdselsforbudssoner (i perioden 1. mai til 1. august),		FM / Miljødirektoratet	Ved behov	Revisjon verneforskrift, dersom aktuelt er det en egen sak med Miljødirektoratet.
Revisjon av verneforskrift	Høy	FM / Miljødirektoratet	Vurdere	
Forskning og undervisning i reservatet		FM / Gamvik museum / FFK / Kystverket	Løpende	Støtte gode forskningsprosjekter og informere bredt om naturreservatet
Kulturminneregistreringer, spesielt samiske		Sametinget / FFK	Vurdere	Mangel på kunnskap om samiske kulturminner.

Vedlegg 4: Estimerte kostnader på tiltak

SNO = Statens naturoppsyn og NINA = Norsk institutt for naturforskning

Tiltak	Estimert kostnad	Tidsplan	Ansvarlig
Forprosjekt – avslutte og restaurere grusmasseuttak	20 000	2014 / 2015	Fylkesmannen
Leveggen – endringer av utseende - drivved, villheller, etc.	25 000	2014 / 2015	Fylkesmannen / SNO
Plakater – fyret, naturstien x4, Vardnesodden, flystripa	20 000	2014 / 2015	Fylkesmannen
Vedlikehold av tavler, naturstien og p-plass Vardnesodden	10 000	Ved behov	SNO / Fylkesmannen
Fysiske sperringer vei – terreng, drivved, steiner – kostnaden går på arbeid	10 000	Ved behov	SNO / Fylkesmannen
Tilrettelegging for forskning og undervisning	25 000	2014 / 2015	Fylkesmannen / SNO / Kommunen / Gamvik museum
Avslutte grusmasse uttak	Se forprosjekt	2015 / 2016	Se forprosjekt
Klopplegge natursti etter behov	5 000	Løpende	Fylkesmannen / SNO
Rydding av søppel i fjæra	20 000	Årlig	SNO / Lokalbefolkning / Skole - barnehage

Vedlegg 5: Fugler i Slettnes naturreservat

Tabellen viser de vanligste artene som er observert på Slettnes i perioden 1989-2011 og forekomst i 2012. H = vanlig hekkefugl, h = fåtallig eller uregelmessig hekkefugl, O = observeres regelmessig, o = observeres sjelden. Kilde: NINA Rapport 903, 2012.

Artsnavn	Latinsk navn	STATUS	Antall	Egenskap	2012	Kommentar
SMÅLOM	<i>Gavia stellata</i>	H	12-15	Par	X	
STORLOM	<i>Gavia arctica</i>	H	4-7	Par	X	
KNOPPSVANE	<i>Cygnus olor</i>	o	1	Par		
SANGSVANE	<i>Cygnus cygnus</i>	o	1	Par		
SÆDGÅS	<i>Anser fabalis</i>	h	0-1	Par	X	Ikke funnet hekkende, men sett i 2011-2012
DVERGGÅS	<i>Anser erythropus</i>	o	0-5	Individ		Ikke observert siden 2001
GRÅGÅS	<i>Anser anser</i>	H	3-5	Par	X	
KANADAGÅS	<i>Branta canadensis</i>	o	1	Par		Ikke observert siden 1996
BRUNNAKKE	<i>Anas penelope</i>	H	2-4	Par	X	
KRIKKAND	<i>Anas crecca</i>	H	1-2	Par	X	
STOKKAND	<i>Anas platyrhynchos</i>	H	2-4	Par	X	
STJERTAND	<i>Anas acuta</i>	H	2-3	Par	X	
SKJEAND	<i>Anas clypeata</i>	h	1	Par		Hekket i 1994 og 1995
TOPPAND	<i>Aythya fuligula</i>	H	2-5	Par	X	
BERGAND	<i>Aythya marila</i>	o	1-3	Individ		
ÆRFUGL	<i>Somateria mollissima</i>	H	11-19	Par	X	
HAVELLE	<i>Clangula hyemalis</i>	H	10-20	Par	X	
SVARTAND	<i>Melanitta nigra</i>	H	5-9	Par	X	
SJØORRE	<i>Melanitta fusca</i>	o	1-2	Individ		
KVDNAND	<i>Bucephala clangula</i>	o	1-3	Individ		
SILAND	<i>Mergus serrator</i>	H	2-4	Par	X	
LAKSAND	<i>Mergus merganser</i>	O	12-80	Individ	X	
HAVØRN	<i>Haliaeetus albicilla</i>	o	2-4	Individ	X	
HONSEHAUK	<i>Accipiter gentilis</i>	o	1	Individ		
SPURVEHAUK	<i>Accipiter nisus</i>	o	1	Individ		
FJELLVÅK	<i>Buteo lagopus</i>	h	1-2	Par		Hekker utenfor verneområdet
KONGØRN	<i>Aquila chrysaetos</i>	o	1-2	Individ		
DVERGFALK	<i>Falco columbarius</i>	h	1-2	Individ		
JAKTFALK	<i>Falco rusticolus</i>	O	1-2	Individ		
VANDREFALK	<i>Falco peregrinus</i>	O	2-4	Individ	X	Hekker utenfor, men jakter i reservatet
LIRYPE	<i>Lagopus lagopus</i>	o	1-4	Par	X	
FJELLRYPE	<i>Lagopus mutus</i>	o	1-2	Par	X	
TJELD	<i>Haematopus ostralegus</i>	H	5-11	Par	X	
SANDLO	<i>Charadrius hiaticula</i>	H	10-12	Par	X	
BOLTIT	<i>Charadrius morinellus</i>	h	1-2	Par		Ujevnt hekketilslag, snoavhengig
HEILO	<i>Pluvialis apricaria</i>	H	12-25	Par	X	
VIPE	<i>Vanellus vanellus</i>	h	0-1	Par		Har ikke hekket siden midten av 1990-tallet
DVERGSNIPE	<i>Calidris minuta</i>	H	0-66	Par	X	Stor årlig variasjon
TEMMINCKSNIFE	<i>Calidris temminckii</i>	h	1-2	Par	X	
FJÆREPLYTT	<i>Calidris maritima</i>	H	1-5	Par	X	Snoavhengig
MYRSNIPE	<i>Calidris alpina</i>	H	35-45	Par	X	Liten tilbakegang siden tidlig 1990-tall
BRUSHANE	<i>Philomachus pugnax</i>	H	10-40	Par	X	Stor tilbakegang, men i noe økning siden 2010
ENKELTBEEKASIN	<i>Gallinago gallinago</i>	H	5-10	Par	X	
LAPPSPOVE	<i>Limosa lapponica</i>	o	1-15	Individ		
SMÅSPOVE	<i>Numenius phaeopus</i>	H	10-24	Par	X	
STORSPOVE	<i>Numenius arquata</i>	h	0-1	Par		Har hekket kun noen få år på 1990-tallet
SOTSNIPE	<i>Tringa erythropus</i>	o	0-5	Individ		Kun på trekk
RØDSTILK	<i>Tringa totanus</i>	H	2-6	Par	X	
GLUTTSNIPE	<i>Tringa nebularia</i>	o	0-2	Individ		
GRØNNSTILK	<i>Tringa glareola</i>	h	1-4	Par	X	Noe vanligere etter 2001
STRANDSNIPE	<i>Actitis hypoleucos</i>	o	1-2	Individ		
STEINVENDER	<i>Arenaria interpres</i>	H	32-46	Par	X	Gått noe tilbake siden 2001
SVØMMESNIPE	<i>Phalaropus lobatus</i>	H	40-55	Par	X	Årlige variasjoner
TYVJO	<i>Stercorarius parasiticus</i>	H	70-317	Par	X	Stabil, men enkelte svartår. 2012 ca 60 par
FJELLJO	<i>Stercorarius longicaudus</i>	O	1-11	Individ	X	Mange i 2012
STORJO	<i>Stercorarius skua</i>	O	2	Par	X	Misløkket hekking i 2012 på begge par
HETTEMÅSE	<i>Larus ridibundus</i>	o	1-2	Individ		

Artsnavn	Latinsk navn	STATUS	Antall	Egenskap	2012	Kommentar
FISKEMÅSE	<i>Larus canus</i>	H	30-40	Par	X	
GRÅMÅSE	<i>Larus argentatus</i>	H	4-7	Par	X	
SVARTBAK	<i>Larus marinus</i>	H	2-5	Par	X	
KRYKKJE	<i>Rissa tridactyla</i>	O	tusenvis	Individ	X	Vasker seg i innsjøene
MAKRELLTERNE	<i>Sterna hirundo</i>	o	1-2	Individ		
RØDNEBBTERNE	<i>Sterna paradisaea</i>	H	0-1600	Par		0 individer i 2012
GJØK	<i>Cuculus canorus</i>	o	1	Individ		
SNOUGLE	<i>Nyctea scandiaca</i>	h	0-1	Individ		Ikke sett etter 1996
JORDUGLE	<i>Asio flammeus</i>	H	0-6	Par		Varierer med mengde mus
SANGLERKE	<i>Alauda arvensis</i>	H	5-15	Par	X	
FJELLERKE	<i>Eremophila alpestris</i>	o	0-1	Par		
LÅVESVALE	<i>Hirundo rustica</i>	H	2	Par	X	Hekker i Gamvik, beiter mye i reservatet
TAKSVALE	<i>Dolichon urbica</i>	o	1-2	Individ		
HEIPIPLERKE	<i>Anthus pratensis</i>	H	20-30	Par	X	
LAPPIPLERKE	<i>Anthus cervinus</i>	H	22-40	Par	X	
SKJÆRPIPLERKE	<i>Anthus petrosus littoralis</i>	H	1-2	Par	x	Utenfor verneområdet
GULERLE	<i>Motacilla flava thunbergi</i>	o	1-2	Individ		
LNERLE	<i>Motacilla alba alba</i>	H	2-4	Par	X	Hekker fast på fyret
FOSSEKALL	<i>Cinclus cinclus</i>	H	0-1	Par		Hekket under brua bak Gamvik
BLÅSTRUPE	<i>Luscinia svecica</i>	H	2-6	Par	X	
STEINSKVETT	<i>Oenanthe oenanthe</i>	H	12-24	Par	X	
SVARTTROST	<i>Turdus merula</i>	h	0-1	Individ		
GRÅTROST	<i>Turdus pilaris</i>	H	5-30	Par	X	
RØDVINGETROST	<i>Turdus iliacus</i>	H	2-8	Par	X	
SIVSANGER	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	H	1-2	Par	X	
HAGESANGER	<i>Sylvia borin</i>	O	0-2	Individ		
LOVSANGER	<i>Phylloscopus trochilus</i>	H	3-6	Par	X	
KJØTTMEIS	<i>Parus major</i>	o	1-2	Individ		
KRÅKE	<i>Corvus corone cornix</i>	H	5-14	Individ	X	
RAVN	<i>Corvus corax</i>	H	2-6	Individ	X	Hekker ved Gamvik
STÆR	<i>Sturnus vulgaris</i>	H	1-2	Par	X	Hekker i Gamvik
GRÅSPURV	<i>Passer domesticus</i>	H	2-9	Par	X	Hekker i Gamvik
BJØRKEFINK	<i>Fringilla montifringilla</i>	O	2-4	Individ		
BERGRISK	<i>Carduelis flavirostris</i>	h	2-7	Individ	X	
GRÅSISIK	<i>Carduelis flammea flammea</i>	H	2-30	Par	X	Stor årlig variasjon
POLARSISIK	<i>Carduelis hornemanni</i>	H	1-2	Par		Enkelte år
LAPPSPURV	<i>Calcarius lapponicus</i>	H	20-26	Par	X	
SNOSPURV	<i>Plectrophenax nivalis</i>	H	5-30	Par	X	Snoavhengig
SIVSPURV	<i>Emberiza schoeniclus</i>	H	2-3	Par	X	

Vedlegg 6: Eiendommer og grunneiere

Oversikt over eiendommer og grunneiere i Slettnes naturreservat.⁵

Gnr	Bnr	Fnr	Bruksnavn	Grunneier
5	1		UMATRIKULERT GRUNN	Finnmarkseiendommen
5	1	36		Finnmarkseiendommen
5	1	36	Gamvik skytebane, gjelder feste	Gamvik skytterlag
5	1	66	KÅVANSLETEN	Finnmarkseiendommen
5	1	99	GAMVIK FLYPLASS	Finnmarkseiendommen
5	1	99	GAMVIK FLYPLASS	Slettneshyttas venner
5	1	109	SLETTNES FUGLESTASJON	Finnmarkseiendommen
5	9		GAMVIK HANDELSSTED	Brodtkorb A Handel AS
5	11		STØEN	
5	16		LILLEH. OG STOREH.	Anders Olsen
5	19		HOLLANDERVIKEN S.	
5	20		STENVAAG ØVRE	Berit Steinvåg
5	21		RAVNHULLET	Harald Hansen
5	22		STENVAAG NEDRE	
5	23		SANDHEIEN	Wenche Marie Schanche Døllør
5	27		SANDBUGTEN LILLE	Ole A. I. Støbak
5	28		HAABET	
5	29		STENVAAGRABBen	Berit Steinvåg
5	33		STENVAAGSKARET	
5	34		SØRMYREN	
5	37		VESTRE HOLLENDERVIK	Gunnar Andreas Pedersen
5	37		VESTRE HOLLENDERVIK	
5	41		MIKKELBERG	
5	43		INDRE KJEILEN	Kystverket
5	61		SLETNESJORD	Tove Askehagen
5	61		SLETNESJORD	Finn Nygård Dybvadskog
5	61		SLETNESJORD	Elise Pauline Eliassen
5	61		SLETNESJORD	Åse Johansen
5	61		SLETNESJORD	
5	61		SLETNESJORD	Einar Ferdinand Nygård
5	61		SLETNESJORD	Kristian Johan Nygård
5	61		SLETNESJORD	Roald Nygård
5	68		SLETTEN	Tove Askehagen
5	68		SLETTEN	Finn Nygård Dybvadskog
5	68		SLETTEN	Elise Pauline Eliassen
5	68		SLETTEN	Åse Johansen
5	68		SLETTEN	
5	68		SLETTEN	Einar Ferdinand Nygård
5	68		SLETTEN	Kristian Johan Nygård
5	68		SLETTEN	Roald Nygård
5	223		ELVEVÅGEN	Finnmark Fylkeskommune
5	223		ELVEVÅGEN	Gamvik kommune

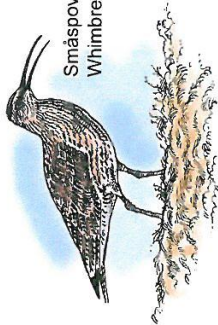
⁵ **Merknad:** Eiendommen 5/223 gjelder veien ut til fyret og ut til Vardnesodden. Flere eiendommer er helt eller delvis uten hjemmelshaver. Eiendommen 5/31 står i verneforskriften som berørt eiendom men ligger utenfor reservatet og er således utelatt fra oversikten i tabell 5.

Vedlegg 7: Infoplakatene til naturstien

Småspove
Whimbrel

Ærfugl
Common eider

Myrsnipe
Dunlin

Sjertand
Pintail

Mange våtmarksfugler

Slettnes er et av landets viktigste hekkeområder for våtmarksfugl, og årlig hekker mer enn 2000 par innenfor verneområdet. Stedets beliggenhet, topografi og mosaikkpregete landskap gir levekår for en mangfoldig bestand av hekkende fugl. Mosaikken kan en tydelig se fra denne posten. Her finnes en rekke dammer, myrdrag, slake lier med små bergknauser og flate sletter med tundra. I de mest beskyttede områdene vokser tette kratt med vier, og i myrdragene vokser det tett med starr og sibirgressløk. Dette gir gode muligheter for å skjule reir og unger.

I de våte partiene kleskes store mengder med insekter som danner det viktigste næringsgrunnlaget for de fleste vadefuglene og spurvfuglene. Arter som terner og tyvjo finner sin næring på sjøen rett utenfor Slettnes, men de spiser også mye insekter. For alle artene er de store mengdene med stankelbein en viktig del av menyen.

Det åpne landskapet gir de hekkende fuglene store muligheter for å oppdage rovdyr og rovfugler. Enkelte arter, som f.eks. noen vadefugler og ender, tiltrekkes av arter som har et sterkt forsvar mot inntrengere. På Slettnes er terner og tyvjo slike sterke reirforsvarere.

Many wetland birds

Slettnes is one of the most important breeding areas for wetland birds in Norway. More than 2000 pairs breed annually within the protected area. The location, topography and patchiness of the landscape lead to a wide diversity of breeding birds. The patchiness is evident from this post. Here you see a number of ponds, marshes, gentle slopes with small rocky outcrops and plains with tundra. Dense willow scrub (*Salix* spp.) grows in the most sheltered areas, and there are lush growths of sedges (*Carex* spp.) and siberian chives (*Allium sibiricum*) in the marshes. This provides good concealment for nests and chicks.

The huge numbers of insects which hatch in the wet areas are the main source of food for most of the waders and passerines. Species such as the arctic tern (*Sterna paradisaea*) and arctic skua (*Stercorarius parasiticus*) find most of their food in the sea, but they also feed on substantial amounts of insects. The ever-abundant crane flies (*Tipulidae* spp) seem to be an important part of the menu for all the bird species.

The open landscape enables the breeding birds to detect predators easily. Some species of waders and ducks are attracted by other bird species which actively defend their nests. At Slettnes such active nest defenders are the arctic terns and arctic skuas.

Tyvjo
Arctic skua

Tyvjo og vadefugl

Området du nå står i er landets største hekkekoloni for tyvjo. Rundt 250 par med tyvjo hekker på Slettnes, og mer enn 200 par innenfor verneområdet. Tyvjoen er en mesterflyger og stjeler nesten all maten sin fra andre sjøfugler, særlig terner og andre måsefugler. Når tyvjoen oppdager en fugl med fisk angriper den og mobber fuglen inntil byttet slippes. Fisken blir vanligvis umiddelbart snappet i luften. Havområdene rundt Slettnes er rike på småfisk og krepsdyr, og store mengder krykkjer beiter daglig i dette området. De fleste kommer fra Omgangsstauran som ligger noen km øst for Slettnes. Der hekker mellom 85 000 og 100 000 par krykkjer, i tillegg til flere tusen terner. Disse blir også jevnlig ranet for mat av de lokale tyvjoene. Tyvjoene har et sterkt reirforsvar og stuper gjerne i hodet på folk som kommer for nær egg eller unger. Den er trekkfugl som forlater hekkeområdet i slutten av august og vender tilbake i slutten av mai og de første dagene av juni. De fleste tyvjoene er mørkebrune, men noen fugler er lyse i buken og hodet.

På de større myrområdene omkring Innerkeilvatnet hekker mange vade-fugler. Vanligst er myrsnippe, svømmesnippe, brushøns og dvergsnippe. På de tørrere partiene mellom myrene hekker mange par steinvender, småspover og noen par med heilo og tjeld. Myrsnipa, svømmesnipa og brushønsene glemmer reiret godt i gammelt gress ute i myra, mens dvergsnipa oftest hekker i kortere gress på de tørrere partiene. Steinvenderen og noen dvergsnipper legger gjerne reiret inne i ternekoloniene.

Myrsnipene trekker ned til Vadehavet i Tyskland/Nederland for å overvintre, mens brushøns, dvergsnippe, småspove og steinvender trekker helt ned til Afrika. Svømmesnipene trekker derimot ned til havområdene utenfor Den arabiske halvøy hvor de overvintre ute på det åpne havet.

Arctic Skua and Waders

The area in which you now stand is the largest arctic skua colony in Norway. Around 250 pairs breed here, and more than 200 inside the protected area. The arctic skua is a master flier and steals most of its food from other seabirds, especially arctic terns and gulls. Having detected a bird carrying a fish, the arctic skua follows and attacks the bird until the fish is dropped. The fish is usually caught mid-air. The sea around Slettnes is rich in small fish and crustaceans, and large numbers of kittiwakes (*Rissa tridactyla*) feed daily in the area. Most of them fly in from Omgangsstauran a few km east of Slettnes, where 85-100 000 pairs breed together with a few thousand pairs of arctic terns. The arctic skua defends its nest vigorously and will not hesitate to dive onto anybody who gets too close to their eggs or chicks (you have been warned!). It is a migratory bird and leaves the breeding areas towards the end of August, and returns at the end of May or the beginning of June. Most arctic skuas are dark brown, but some birds have a lighter, sometimes white abdomen and head.

Many species of waders breed in the marshy areas near the Innerkeil lake. Most common are dunlins (*Calidris alpina*), red-necked phalaropes (*Phalaropus lobatus*), ruffs (*Philomachus pugnax*) and little stints (*Calidris minuta*). Many pairs of turnstones (*Arenaria interpres interpres*), whimbrels (*Numenius phaeopus phaeopus*) and a few pairs of golden plovers (*Pluvialis apricaria*) and oystercatchers (*Haematopus ostralegus ostralegus*) breed in the drier parts between the marshes. The dunlins, red-necked phalaropes and the ruffs hide their nests well in the old grass in the marsh, while the little stint usually breeds in shorter grass in the drier areas. The turnstones and some little stints nest inside the arctic tern colonies.

The dunlins migrate to the Wadding Sea off the coasts of Germany and the Netherlands where they spend the winter, while species such as the little stint, whimbrel and turnstone migrate all the way to Africa. The red-necked phalaropes migrate to the seas off the Arabian Peninsula and winter on the open ocean.

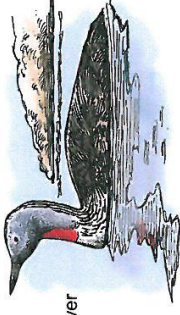
Havelle
Long-tailed duck

Svartand
Common scoter

Smålom
Red-throated diver

Divers and Ducks

Many of the lakes at Slettnes are rich in fish, as is the sea outside. This makes it attractive for the red-throated diver (*Gavia stellata*) and the black-throated diver (*Gavia arctica*) to breed here. Both species breed in the area in which you now stand, and some 20+ pairs of divers breed within the protected area. If you are lucky you will hear the divers' characteristic call. The red-throated divers prefer the smaller ponds and lakes for breeding, while the black-throated divers always breed on the larger lakes. Their nests are always built on the water's edge, and are therefore liable to be flooded if there is a sudden snow-melt or heavy rain. Slettnes normally has little snow, and there is rarely heavy rain for any prolonged period of time. The nests are therefore rarely destroyed by such natural causes. Human disturbance, on the other hand, has ruined the breeding season for divers at Slettnes several times. The divers are normally very shy when brooding, and readily abandon their nests if disturbed by humans. This makes their eggs an easy prey for the great black-backed gull (*Larus marinus*) or other egg predators.

The eider (*Somateria mollissima*) is the most common duck at Slettnes. Approximately 100 pairs breed all over the area, preferably near the many lakes and ponds. Some eiders prefer to build their nests near the nest of an arctic skua. By doing this, they become indirectly protected by the skua which actively defends its nest against intruders. There are nearly always flocks of eiders on the Innerkeil and the Torve lakes, where chicks may sometimes also be seen. A few pairs of long-tailed ducks (*Clangula hyemalis*) and common scoters (*Melanitta nigra nigra*) also breed at these lakes. These two species hide their nests inside the willow thickets. In the limited but rich grassy areas near the two lakes, we also find dabbling ducks breeding. The pintail (*Anas acuta acuta*) is the most common, but we also find some mallards (*Anas platyrhynchos platyrhynchos*). In 1991, the rare shoveler (*Anas clypeata*) was found breeding at the Torve lake.

Lom og andefugl

Mange av vannene på Slettnes er fiskerike, og det er godt med fisk i havet utenfor. I området her du nå står, hekker både smålom og storlom; totalt hekker over 20 par lom i naturreservatet. Er du heldig kan du høre de karakteristiske ropene fra lomene. Smålomen foretrekker mindre dammer og vann som hekkelokaltet, mens storlomen hekker på de større vannene. Reiret legges alltid helt i vannkanten, og kan bli oversvømt om det er kraftig snøsmelting eller mye regn. På Slettnes skjer dette sjelden. Derimot har menneskelige forstyrrelse i flere tilfeller ødelagt hekkesongen for flere par på Slettnes. Lomene er normalt veldig sky ved reiret og avbryter lett ruging dersom de observerer mennesker i terrenget. Dermed blir eggene lett bytte for stormåser eller andre eggrovvere.

Blant andefuglene er ærfuglen vanligst, med rundt 100 par. De hekker over hele Slettnes, gjerne i tilknytning til de mange innsjøene og dammene. En del ærfugl legger reiret sitt nært et tyvjøreir for å få indirekte beskyttelse, fordi tyvjøen forsvaret sitt eget reir sterkt mot inntrengere. Dette kalles «paraplyeffekten». Det ligger nesten alltid flokker med ærfugl på Innerkeilvatnet og Torvevatnet, etter klekkingen også med unger. Ved disse to vannene hekker det en del haveller og noen par svartand. Disse to artene glemmer reirene sine inne i de tette vierkrattene. I de rike gressområdene rundt disse to vannene, hekker også enkelte par med gressender. Vanligst er sjertanda, men enkelte stökkender hekker også her. I 1991 hekket den sjeldne skjeanda ved Torvevatnet.

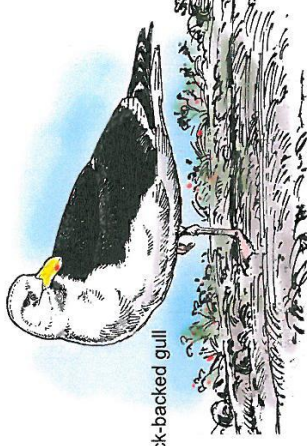
Rødnebbterne
Arctic tern

Terner og måser

De mange hekkolonierne med rødnebbterner er et typisk trekk i landskapet på Slettnes. Her hekker årlig mellom 1000 og 2000 par fordelt på et titalls kolonier. Makrellterna, som hekker fåtallig i Finnmark og ligner mye på rødnebbterna, er ikke registrert på Slettnes. Rødnebbterna utnytter de store mengdene med tobis og annen småfisk som den finner i sjøen like utenfor Slettnes. Fra veien nedenfor koloniene kan du se en jevn strøm av terner som flyr mellom koloniene inne på Slettnes og beiteområdene ute på sjøen. Her kan du også observere tyvjo som raner ternene som er på vei tilbake til koloniene med fisk i nebbet. Er du heldig kan du få bivåne en fabelaktig flygeoppvisning.

Dessverre er ternekoloniene på Slettnes ofte utsatt for menneskelig forstyrrelse. Særlig gjelder dette koloniene som ligger nær veien. Når mennesker ferdes i terrenget, letter fuglene fra reirene og i dårlig vær vil unger og egg raskt dø. Dette har skjedd alt for ofte på Slettnes. I flere år har en betydelig andel av ungene frosset i hjel på grunn av uvetting ferdse i nærheten av koloniene.

Fiskemåsen er den vanligste blant måseartene som hekker på Slettnes. Mer enn 100 par hekker her, de fleste holder til langs de gamle strandlinjene som ligger ovenfor Innerkeilvatnet og Torvevatnet. Noen steder hekker de også på holmer i innsjøene. Et økende antall gråmåse og svartbak har begynt å hekke rundt om på Slettnes; i 1997 hekket det rundt 10 par av hver av disse to artene.

Svartbak
Great black-backed gull

Terns and Gulls

The many breeding colonies of arctic terns are a typical feature of the Slettnes landscape. 1000-2000 pairs breed here annually in about 10 different colonies. The common tern (*Sterna hirundo hirundo*), which closely resembles the arctic tern, rarely breeds in Finnmark and has not been registered at Slettnes. The arctic terns feed on the large numbers of sand eels (*Ammodytes tobianus*) and other small fish which they find in the sea. If you stand on the road below the colonies, you can see a steady flow of terns flying between the colonies and the feeding areas at sea. Often you can also see arctic skuas robbing the terns which are on their way back to the nest with fish in their beaks. With luck you will witness an amazing display of aerial skills.

The tern colonies at Slettnes are unfortunately often disturbed by people. This applies especially to the colonies alongside the road. When people walk in the area, birds fly off their nests. In bad weather the exposed eggs and chicks will quickly die. This has happened much too often at Slettnes. Over several years, many chicks have frozen to death due to careless human traffic near the colonies.

The common gull (*Larus canus canus*) is the commonest gull at Slettnes. More than 100 pairs breed here, most of them along the old raised shore lines above the Innerkeil and Torve lakes. Some also breed on islands in the lakes. A steadily increasing number of herring gulls (*Larus argentatus argentatus*) and great black-backed gulls breed at Slettnes. In 1997, approximately 10 pairs of each species bred here.

Fylkesmannen i Finnmark
Finnmárkku Fylkkamánni

Telefon 78 95 03 00

E-post: fmfi@mottak@fylkesmannen.no

Adresse:
Statens hus
9815 Vadse

Internett: www.fmfi.no